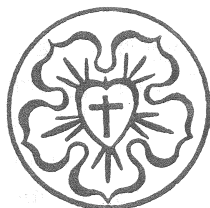

OROSHÁZI HARANGSZÓ

1998. augusztus-szeptember

V. évfolyam 3. szám

INGYENES

Meghívó

Isten iránti hálával és örömmel értesítjük, hogy az Oroszházi Evangélikus Egyházközség iskolájának tetőtere elkészült, amelynek felszentelésére **1998. szeptember 6-án** kerül sor, a vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő tanévnnyitó istentisztelet után.

Iskolánk új neve: **Oroszházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium**

Igét hirdet és az épületet felszenteli
D. Dr. Harmati Béla püspök.

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Az iskola és az egyházközség vezetősége

AKI TEHÁT VALLÁST TESZ RÓLAM AZ EMBEREK ELŐTT, ARRÓL ÉN IS VALLÁST TESZEK MENNYEI ATYÁM ELŐTT

MÁTÉ 10.32

Mindannyian szembesültünk már azzal, hogy a következő kérdést szegezték nekünk: *Tényleg hiszel Istenben? És miért?*

Főként akkor kell megindokolnunk mi közünk a keresztyénséghez, vagy kicsoda Jézus Krisztus számunkra, ha megtudják rólunk, hogy kisebb-nagyobb rendszerességgel gyülekezeti alkalmakon veszünk részt, illetve egyházi Intézményekkel állunk valamilyen kapcsolatban

(Hajnal utcai óvoda, Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium)

Amikor valaki hitre jut, és személyes kapcsolatba kerül az Úr Jézussal, akkor természetes elvárásnak tarthatjuk, hogy bizonyosságot is tegyen az életben munkálkodó szerető, bűnbocsátó Istenről. Ebben nem szabad csupán

bizonyos kegyességi irányzatok követelményét látni. A Szentírásban számos helyen találkozunk azzal, hogy emberek, sőt az egész nép elmondják miként tapasztalták Isten cselekvését az életükben és miért ragaszkodnak Hozzá. Azok, akikkel Jézus csodát tett, rögtön hírt akartak adni a gyógyulás tényéről és arról is, ki az, aki velük ilyen nagy jót tett!

Ismeretes, hogy az ilyenfajta kijelentés kellemetlen is lehet. Főként akkor volt ez így, amikor negatív diszkrimináció csatlakozott hozzá. Bibliánk is leír ilyen eseteket(Pl. Dánielt oroszlánverembe, társait pedig tüzes kemencébe vetik, mert nem hajlandók embernek adni a tiszteletet, és Istent, az Urat megtagadni).. Az őskeresztyének is tapasztalták: Krisztuskövetésükre és bizonyágtételükre a világ nem néz jó szemmel. A Római Birodalom császárai rapszodikusan változtatták a keresztyénekkal kapcsolatos állásfoglalásukat, az isteneként való tiszteletet némelyek határozottan megkövetelték. Aki bizonyosságot tett Isten mellett, azt keserű sors várta. A történelemből számos ilyen példát vehetnénk még...

Ez a rövid bevezetés is igazolja: Isten népe, Isten gyermekei életében minidig is nagy szerepe volt a hit megvallásának. Nem gondolom, hogy különlegesen hatnának számunkra e sorok. Hiszen mi magunk is gyakoroljuk a bizonyágtételt: saját szavainkkal - egy beszélgetés során- vagy pedig közös vallástételként az istentisztelet liturgiájába illesztve, - Apostoli-Hitvallás.

A következőkben egy sorozatot indítunk, amelyben az általunk többé- kevésbé ismert hitvallásokról és hitvallási iratokról olvashatjuk a legfontosabb tudnivalókat.

A hitvallásokban (latin szóval: credo) a keresztyén hit hivatalos összefoglalás át kapjuk, melyet általában minden keresztyén elfogad. A hitvallási iratok (Latin szóval confessio) hosszabb terjedelműek. A protestáns egyházak hitelveit összefoglaló dokumentumokat jelöljük ezzel a megnevezéssel, melyek főként a XVI. század során, a reformáció korában keletkeztek. De tudunk XX. századi hitvallási iratról is, pl. Baarment Hitvalló Nyilatkozat / 1934/, és napjainkban is léteznek újak.

A sorozat első részében az Apostoli Hitvallás kerül "nagyító alá". A Szentírás Hitvallásos részeinek elemzésére nem kerül külön sor, viszont minden egyes alkalommal nagy hangsúlyt kap: Vajon valóban azt tartalmazza - e hitvallás, amit ránk hagyományoztak, tehát összhangban vannak-e az emberi szavak Isten igéjével.

Remélem a fent említettek egy kicsit kedvet csináltak a hitvallás, bizonyágtétel témájához. E sorok viszont akkor érnék el az igazi céljukat, ha elgondolkodhatnának, és nem csak a Jer dicsérijk Isten szívvel , szájjal , lélekkel! "

Skorka Katalin
s. lelkész

Székács József 1848-49-ben

Az utóbbi hónapokban gyakrabban olvashatunk emlékező értékelő sorokat az 1848/49-es magyar forradalom és szabadságharc eseményeiről. A 150. évforduló alkalmat ad arra, hogy szót ejtsünk a történelmi jelentőségű 12 pontba foglalt korabeli követelésekről: az úrbéri viszonyok megszüntetéséről, a sajtó- és vallásszabadságról, a törvény előtti egyenlőségről, a közös hadviselésről. Egyházunk büszke az ország függetlenségi harcának kiemelkedő evangélikus alakjaira: a lánglelkű költő Petőfi Sándorra, a zseniális államférfi Kossuth Lajosra, a hadvezér Görgey Artúrra.

1848-49 egyházi vezetői közül többször említést tettek országos fórumokon is Székács Józsefről, a későbbi püspökről, Orosháza kiemelkedő szülöttéről. Alábbi írásunkban kísérletet teszünk Székács szabadságharc alatti tevékenységének vázlatos ismertetésére.

1837-ig Pesten csak német és szlovák nyelvű evangélikus gyülekezet létezett, mikor komoly anyagi áldozatra is kész hazafiak meghívták Székácsot az első az első pesti magyar evangélikus lelkési állásra. A lipcsei egyetemen. filozófiai doktorátust is szerzett Székácsnak híressé váltak mesterien fölépített logikus szónoklatai, nevét hamarosan megismerte a főváros. Tagja lett az akadémiának, a Kisfaludy Társaságnak, híveinek száma tekintélyesre nőtt. Parókiája a reformszemlékkel rokonszenvező irodalmárok találkozóhelyévé vált. Mint lelkész ő keresztelte meg Kossuth Lajos fiait, ő temette el Petőfi mindkét szülőjét.

A sajtótörténeti korszakot nyitó Pesti Hírlap szerkesztője Kossuth Lajos újságában azt javasolta, hogy csak protestáns egyházi és iskolai lapot kell elindítani, amelynek szerkesztésére Székács József evangélikus és Török Pál református lelkészeket tartotta a legalkalmasabbnak. A Protestáns Egyházi és Iskolai Lapok 1842-től meg is jelent, az évek folyamán mindkét vallásfelekezet életében komoly lelki és szellemi hatást ért el. A 39 éves Székácsot az 1848. március 15-én kitört forradalom eseményei magával ragadták. A március 19-én napvilágot látott újságuk címlapjára nagy betűkkel ezt nyomtatta: **A sajtó szabad!** Itt közölte ódai szárnyalású Imáját is, amit azóta többször idéztek:

*Dicsőség legyen a mi Istenünknek,
A mi győzelmünk több mint emberi;
Egy hosszú század, azt mit egy szökő nap
Adott, álmolni sem meri...*

A reformátusok és evangélikusok összefogását kezdeményezte. abban a hitben, hogy a forradalmi helyzet normalizálódása után a protestánsokra is jobb idők köszöntene. Székács javasolta, dolgozzák ki, milyen jogokat követelnek az összeülő országgyűléstől, igyekezzenek ezt mielőbb törvényben is biztosítani. Lapjukban "békeszózatban kérik a lelkészeket, úgy viselkedjenek" mint a béke és igazság apostolai, mint a vigasztalás, nyugalom eszközlői."

Március 26-án a Székács vezette pesti magyar evangélikus egyház megülte az alkotmányos szabadság ünnepét. Székács két szép hazafias egyházi éneket írt erre az

alkalomra, egyiket legutóbb az 1998-as Evangélikus Naptár is közzétette. A Protestáns Egyházi és Iskolai Lap hasábjain hetente jelentkezett, Egyházpolitikai cikkeiben állást foglalt a protestánsokat érintő törvények formálásánál, óvatosságra intett, feltve az egyház szabadságát. Figyelmeztetett, az állam kilátásba helyezett engedményekért az egyház megszerzett jogait csorbíthatja.

Szóval és tollal hirdette a magyarság önvédelmi harcának jogosságát, teljes mértékben azonosult a nemzeti ügygel, gyakori beszédeiben szólította fel híveit a haza védelmére, az áldozatkészésre. Az 1848. december 24-én kinyomatott Harang és ágyú című írásában kéri az egyházakat harangjaikat szedjék le, juttassák el Pestre, hogy a kormány ágyút öntessen belőle., *"mert hiszen harangok nélkül is imádhajjuk az Istent, de ágyúk nélkül nehezebben mentendjük meg a hazát. És ki pótolja otthon a harangot? A szószéken a pap, az iskolában az oktató, a családban az apa ércszava..."* Ugyanott közölte a lap Kossuth Lajos kormányzó **"Magyarország népeihez"** című szövegét is, amit Székács József és Török Pál szerkesztők megrázó szavakkal vezettek be: *A haza veszélyben van! Nemzeti önállóságunk, szabadságunk, sőt létünk is fenyegetettik.* Székács vallásos lelkében egyesültek az igazság és a szabadság eszméi. példamutató volt benne a kersztényi szeretet és hazafiúi lelkesedés. Az utolsóként kiadott 1848. december 31-iki lapszámban Székács búcsúzik. "Most összetartás - azután vitázhatunk. A mindenható Isten pedig, ki minket szent Fia által a szabadságra hívott, áldja meg nemzetünk szabadsági küzdelmeit dicsőséges diadallal! Ámen."

A világsi fegyverletétel után a protestánsok elvesztették önállóságukat, az osztrákok adminisztrátorokat állították az egyház élére, az evangélikusokat félelemben tartották. Székács a várható megtorlások elől Török Pállal együtt Orosházán rejtőzött el. Aztán 1851-ben a katonai törvényszék elé állították, főként Lang Mihály német lelkészársának köszönhetően fölmentették. Bár a Bach korszakban állandó megfigyelés alatt állt, mégis megtalálta a módját., hogy igehirdetéseiben szóljon a nemzeti érzés fontosságáról, táplálja a magyar haza újjászületésének reményét, lelkesítse haligatóságát. A Habsburg elnyomás 1859-ben érte el tetőpontját a császári pátens kihirdetésével, a protestánsok autonómiájának teljes elvételével. A parancs végrehajtásának Székács József lett a legbátrabb ellenfele, melyet végül a Habsburgok visszavontak. Ez a küzdelem megnövelte tekintélyét, az "ország papja-ként emlegetett Székács 1860-ban elnyerte a legmagasabb egyházi méltóságot, a püspöki tisztséget, az akadémia tiszteletbeli tagjává választotta, a jénai egyetem doktori címmel jutalmazta.

2009-ben lesz Székács születésének 200. évfordulója. Ma előknek föladatuk kell legyen, hogy városi összefogással szép szobrot emeljünk emlékére.

Koszorús Oszkár

Közérdekű sorok

Áldozati vasárnap

1998. május 31-re, pünkösd vasárnapjára áldozati vasárnapot hirdettünk településünk egyetlen műemléke, evangélikus templomunk erősen megromlott tetőzete miatt. Szükségtelen ecsetelni részletesen a tető állapotát, de féltő volt, hogy esetlegesen egy nagyobb vihar már rendkívüli károkat okozhat.

Levélben fordultunk sokakhoz (több ezer levél) kérésünkkel, hiszen az előzetes költségvetés alapján tisztában voltunk azzal, hogy több millió forintba kerül tető átráskása. Azzal is tisztában voltunk, hogy nagyobb pénzzel rendelkező cégekhez, önkormányzathoz hiába fordulunk, nem kapunk egyetlen fillért sem. A korábbi évek tapasztalatai alapján egyértelmű és világos volt, hogy csak a jó szándékú emberek segítségére számíthatunk.

Szép és jelképes lett volna, ha a (szocialista) önkormányzat akár egy jelképes összeggel is segíti ezt az erőfeszítést, még ha nem is világnézeti okokból, de az épület műemlék mivolta miatt. Kérvényt azért nem adtunk be, mert az evangélikus iskolánk tetőterének építése kapcsán is kérvényünk nem elutasításba ütközött, hanem abba, hogy válaszra sem méltattak bennünket. Pedig ugyanennek a városnak a gyermekei tanulnak ott is.

Pünkösd vasárnapján sokan jöttek, de már ezt az üdvtörténeti ünnepünket is megelőzően naponta hozták be a bélelt borítékokat a Hivatalba. Elsősorban olyanok, akik nem is gyülekezeti tagok, de erre a nemes célra adni akartak, értékelték azt, hogy ezzel az erőfeszítéssel a város jó híret segítjük elő. Hazai vagy külföldi turisták a templom állapotából is következtetéseket vonnak le a helyi állapotokra nézve.

Pünkösd vasárnapján, az istentisztelet után került sorra a bélelt és begyűjtött borítékok tartalmának összeszámolására és az aznapi összeg 1 millió 100 ezer Ft. Volt. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a gyülekezet igehallgató tagjai már előzőleg - január közepétől pünkösdig - közel 700 ezer Ft-ot adományoztak, akkor megállapítható, hogy a gyülekezet nagyon szépen kivette a részét ebből a nagyon fontos munkából. Ezért szívből köszönetet mondunk minden kedves és érintett olvasónknak és támogatóknak.

A tetőzet bekerülési összegének a felét összeadták a gyülekezet tagjai és a város jószándékú lakosai, a másik felét szigorú takarékosággal, kigazdálkodtuk.

Megsegített minket az Úr, ezért magasztaljuk az Ő nevét - a templomunkban is!

***

Nagy megtiszteltetés

1998 november 1-jén, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel evangélikus istentiszteletet közvetít a Magyar Televízió 1-es csatornája a templomunkból. Szeretetteljes kéréssel fordulunk minden kedves testvérünk felé, hogy úgy tervezzék meg az

éppen esedékes temetőjárásukat, hogy részt tudjanak venni az istentiszteleten.

Nagyon szép élmény volt az is, amikor 1997. augusztusában a Kossuth Rádió közvetített istentiszteletet Orosházáról a templomunkból, akkor is nagyon sokan voltunk. Most azonban a látvány is fontos. tehát a temetői látogatások időzítését szeretettel kérjük az istentisztelet függvényében megszervezni. Előre jelezzük, hogy temetői istentiszteleteket az idén is megtartjuk a majd kitáblázandó időpontok és helyszínek szerint, de az biztosnak tekinthető, hogy az Alvégi és Felvégi temetőben november 1-jén 2 órai kezdettel tartjuk az istentiszteleteket.

Mivel ilyen nagy megtiszteltetés érte az orosházi evangélikus egyházközséget, szeretettel kérjük minden tagját, hogy minél többen vegyenek részt ezen az alkalmon.

***

MEGHÍVÓ

Isten iránti hálával és örömmel értesítjük, hogy az Orosházi Evangélikus Egyházközség iskolájának tetőtere (diszterem, új tanterem) elkészült, amelynek felszentelésére

1998. szeptember 6-án kerül sor, a vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődő ünnepélyes tanévnyitó istentisztelet után. Iskolánk új neve: **Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium!**

Igét hirdet és az épületet felszenteli:

D. Dr. Harmati Béla püspök-elnök.

Erre az ünnepi alkalomra szeretettel hívjuk és várjuk!

Az iskola és az egyházközség vezetősége

Igaz ugyanez a Meghívó megjelent az első oldalon is, de most kommentálni is kívánom:

Nagyon nagy örömmel hívjuk mindazokat, akik jó szívvvel együtt tudnak örülni velünk, hogy sikerült a nagy álom, és az Egyházközségnek van óvodája, általános iskolája, valamint gimnáziuma is, amelynek örökérvényű és fontos jelzője, hogy egyházi. Különösen figyelemre méltó, és elgondolkodtató, hogy Isten szent "Véletlenjei" nagyon intőek és tanulságosak. Ugyanis véletlenül 1998-ban indíthatjuk újra az evangélikus gimnáziumot, véletlenül pontosan 50 évvel betöltése, eltörlése után. Mint köztudott a rákosista totalitárius diktatúra éppen 1948-ban mondta ki a halálos ítéletet az akkor már 11 éve nagyon jól működő evangélikus gimnáziumunk felett, és véletlenül Isten azt engedte meg, hogy éppen - véletlenül - 1998-ban kezdhesse újra életét az evangélikus gimnázium. Nyilván világos, hogy milyen értelemben használjuk Istennek ezt a szent véletlenjét!. S legyen nagyon komoly figyelmeztetés ez a szent véletlen arra, hogy a történelemnek tényleg van egy Ura!

A gimnázium 6+6-os rendszerű, tehát 6. osztály után kezdődik a gimnáziumi osztály és tart 18 éves korig, amikor következik az érettségi. Természetesen az intézmény nyitott, ami azt jelenti, hogy más általános iskolákból is lehet jelentkezni 6. osztályosoknak, ha gimnáziumi oktatásban

nem másod vagy huszadrendű állampolgárok vagyunk, hanem végre valaki tényleg tisztán, világosan, érhetően, normálisan, korrektül beszél a vallással és az egyházakkal kapcsolatosan. Végre valakit (valakiket) nem az elvakult és sátáni gyűlölet mozgat, hanem teljesen normálisan és témaspecifikusan beszél. Meglepő, mondom, minden szavát meg lehetett érteni a július 26-i Vasárnapi Újságban is (Kossuth Rádió), és az frott médiában is. Nem vagyunk még hozzá szokva az egyértelmű és tiszta beszédhez, mert az elmúlt évtizedek és a legutóbbi évek mellébeszélései, csúsztatásai, alattomos és nyílt vádjai, gyűlölködései, nagyképpen felvilágosultnak hitt ellenségeskedései leszokattak bennünket arról, hogy a társadalom normális részeinek tarisuk magunkat. Most Semjén Zsolt államtitkár nyilatkozatai európai szintű, felemelő érzést kiváltó, hallgatható és élvezhető beszédek voltak.

Számunkra a következő témák figyelemreméltóak és olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk: 1.É Az egyházak természetes igénye, hogy ha közfeladatokat vállalnak át, akkor ugyanolyan költségvetési támogatást kapjanak, mint az önkormányzati intézmények. Mert ha ez a költségvetési támogatás nem ugyanolyan, akkor nem az intézmények között tesznek különbséget, hanem gyermek és gyermek között valamint állampolgár és állampolgár között. Vallási alapon! "Ez az alkotmányellenes gyakorlat sajnos az előző (Horn kormány) ciklusra jellemző volt." A rossz indulatú ellenség gyakorta mondta és mondja: "ha a vallásos emberek egyházi iskolát, kórházat, szociális intézményt akarnak, akkor azt maguk tartásák fenn, pedig ők ugyanolyan adófizetők, mint a többi állampolgár. Mindennek az az üzenet, hogy az állam másodrendű polgároknak tartja őket. Éppen ezért meg fogjuk teremteni az egyenlő finanszírozás elvét és gyakorlatát" - nyilatkozta Semjén Zsolt helyettes államtitkár.

2. Külön figyelmet érdemel a hittanórák ügye, ezzel kapcsolatosan így nyilatkozott a helyettes államtitkár: "Ma Magyarországon a hittan kivételével mindenféle fakultatív tárgyat támogat a minisztérium. Ezt a megkülönböztetést is megszüntetjük és biztosítjuk, hogy a diákok védett időben tanulhassanak hittant." - nyilatkozta. Azt is hangsúlyozta a nyilatkozó, hogy "az európai kultúra és civilizáció mégiscsak keresztény alapokon jött létre, és ehhez a keresztény Európához egy, a keresztény értékeket tudó, ismerő és vállaló Magyarország fog csatlakozni szervesen. Éppen ezért a keresztény ismeretek tudása nem diszkriminálható."

3. Nagyon értelmes és megszívlelendő felfedezés, amit a h. államtitkár úr fogalmazott meg nyilatkozatában az állam és az egyházak szétválasztásáról. "Az egyház és az állam szétválasztása nem jelentheti az egyház és a társadalom elválasztását." Megállapítja, hogy az elmúlt időben a szocialisták és a szabaddemokraták nagyon követelték az állam és az egyház szétválasztását, és "ezt úgy el választották, hogy ennél már jobban nem is lehet." Nyilvánvaló, hogy a bolsevik szocialista baloldal lényegében ki akarta irtani az egyházat a társadalomból. Nagyon szimpatikus a h. államtitkár úr által felvázolt "mellérendeltségi" képlet, vagyis az egyház és az állam viszonyában, nem alá-főlé rendeltség viszony a normális, hanem "egyetlen járható út van, a szigorú mellérendeltség."

Az interjúk témája volt még a szekták kérdése. Öröm látni, hogy a h. államtitkár tisztában van azzal, hogy "számos olyan vallási társulat van, amely kizárólag gazdasági szempontokból jegyzi be magát egyházként, igazából egy kft-

ként működik. Tehát tisztában van azzal, hogy nagyon sok család és tudatlan emberek tudatlanságával kapcsolatos visszelés van szektáügy mögött. Téma volt még az egyházakat támogató 1%-os adó, a vatikáni szerződés, s még több minden.

Nagyon megnyugtató hozzáállás, szimpatikus hangvétel, igazán normális felfogás tapasztalható meg a figyelemmel kísért államtitkári nyilatkozatokban. 1971 óta vagyok lelkész, tehát 27 éve. de még ilyen igazán tiszta és korrekt szándékú hozzáállást és megnyilatkozást nem tapasztaltam még egyszem sem. Nagyon nagy reménységgel tekinthetünk új kormányunk működése elé. Legfeljebb az a nagyon aggasztó, hogy a baloldali és liberális média igyekszik mindent megtenni, hogy rossz színben tüntesse fel az új és ifjú kormányt - nagyon jól tennének, ha egyáltalán nem hallgatnánk az ellenségesen uszító, kormányellenes médiára. Az a döbbenetes, hogy bezzeg 1994-98 között teljesen lojális (=behódoló) volt ugyanez a média. Egyelőre az tapasztalható, hogy a TV csatornák, rádió műsorok úgy találják a kérdéseket, hogy rossz fényben tűnjön fel kormányunk.

***

GYŰLEKEZETI ALKALMAINK TARTALMÁRÓL

Gyülekezeti alkalmaink tartalmi áttekintése a szándékom ebben a pár sorban. Szokás, hogy leközzöljük az alkalmaink időpontját, de most ennél többet szeretnénk nyújtani. Az alkalmak időpontja mellett rövidem a tartalmi vonatkozásokat is szeretnénk aláhúzni.

Tekintettel arra, hogy a keresztény időértelmezés szerint a hét mindig a vasárnapkal kezdődik, előbb a vasárnapi alkalmaink lényegére vessünk egy pillantást:

Vasárnap - ünnepnap és vonatkozik rá Isten parancsolatai közül a 3. "Szenteld meg az ünnepnapot"- ezt a napot (legalább 1 órát délelőtt vagy este) szenteljük Isten szent igéjének, amely minket megvilágosítani akar sok mindennel kapcsolatosan. Isten parancsa az ünnepnap megszentelése, ezért vannak istentiszteletek:

9 órakor gyermek-istentisztelet (kb. 30 perc)- rövidített, tekintettel a gyermekekre. Cél a gyermekek templomba szoktatása. Játékos, rejtélyes forma akarja a gyermekekhez közel vinni az örökérvényű tartalmakat.

10 órakor istentisztelet: előírt igezakasszal, az egyházi esztendőnek megfelelő módon: az istentisztelet szerkezete biztosíthatja tudatos részvétel esetén a lelkünk megtisztulását és megújulását. Mindig van bűnbánati rész, Istent magasztaló rész, egyházunkért, szeretteinkért, betegekért, gyászolókért, elhunytakért, bárkiért. Minden hónap első vasárnapján istentiszteletünkön szorosan kapcsolva ünnepljük az Úr szent vacsoráját, ahogyan azt a keresztre készülő Jézus Krisztus elrendelte a tanítványainak és az utódoknak, tehát nekünk is. 17 illetve 18 órakor esti istentisztelet a délelőtti folytatása, hiszen a délelőtti oltár előtti ige lesz az igehirdetés alapigéje és a délelőtti alapige oltár előtt hangzik el, hogy kerekké, egészsé legyen a vasárnap igei értelme. S különösen azok figyelmébe ajánljuk ezt az alkalmat, akik délelőtti nem tudták megszentelni az ünnepnapot, mert valamilyen ok miatt nem jutottak el a templomba. Az esti istentisztelet teljes értékű! (Az időpont /17/ téli illetve / 18/ nyári számítás szerinti.

Kedden és pénteken 8 órai kezdettel reggeli áhítatok az Útmutatónk alapján. Nagyon nagy áldás van abban, ha elmélyült bibliaolvasásnak is szentelünk időt, nagyon jó dolog a napot igeolvasással és hallgatással kezdeni. Kitűnő lelki hatással van azokra, akik ezeken nyitott szívvel tudnak részt venni.

Szerdánként 17 illetve 018 órai kezdettel bibliaóra van a gyülekezeti teremben, a nevében is benne van, hogy mindenki kézbe veszi a Bibliát és közösen olvassuk, valamint beszélgetünk róla. Ez egy olyan alaklom lehetne, amivel sokan élhetnének, különösen olyanok, akiknek hitbéli kérdéseik, kétségeik vannak, hiszen általában az alkalmakon nem lehet megbeszélni dolgokat illetve kérdéseket, de a bibliaórát kitűnően fel lehetne használni kétséges vagy kérdéses dolgok megbeszélésére. Sokszor előfordul, hogy valaki szeretne valamit megkérdezni, de mikor is tegye ? Ez kitűnő alkalom, nagy szeretettel hívogatunk.

Csütörtökön 17 illetve 18 órai kezdettel tartunk istentiszteletet. A hét első felében lelki megfáradtak számára lelki felüdülés alkalmá, és hozzájárul az elmélyültebb lelki élethez.

A hétköznapi alkalmakról még azt is elmondhatjuk, hogy jelentős mértékben járulnak hozzá a lelki és gyülekezeti életünk elmélyüléséhez. Fokozatosan egyre többeknek kellene bekapcsolódnunk ezekbe a szent áramkörökbe, és mindenki megtapasztalnia ennek szépségét lelki hasznát.

Pénteken és szombaton a fiatalok alkalmai vannak, péntekenként az ún. TEVE, amely közben 10 éves lett, valamint a felnőtt ifjúság szombati alkalmá említendő még.

Ezenkívül tartunk még istentiszteleteket Szentetornyán, Rákóczi-telepen minden vasárnap 8,30-kor, Csanádapácán 10.30-kor Kardoskúton 14 órakor. Monori Tanyákon havonta egyszer az első vasárnapon 14 órakor.

Téli időszak idején minden hónap első keddjén 17 órai kezdettel tartunk bibliaórát a presbiterek és a képviselők számára, aminek szándéka és célja az egyházközösség iránti vezetői felelősség igei elmélyítése.

Ősszel, lesznek még szeretetvendégségek, igeim sorozatok, zenei alkalmak, de ezekről majd mindig aktuálisan adunk információt Kivétel nélkül szeretettel hívogatunk bárkit az alkalmainkra, melyek célja, hogy olyanok legyenek, mint a vándornak a tiszta vízű forrás - felüdítő és megtisztító.

***

Minősíthetetlen tolvajok

Természetes nincsenek "minősíthető" tolvajok, bár egy hajdani belügyminiszter vagy baráti köre találta ki a "megélhetési bűnözés" iszonyúan izléstelen fogalmát, és hangoztatta nap mint nap a különféle médiák bűnügyi híradóinak keretében. De ami a temetőnkben - és különösen a Felvégi temetőben történik, felháborító és több mint gyalázat. Hogy ki, nem tudjuk megfogni, nincs hozzá apparátusunk, de - hihetetlen- lopnak a temetőben ! Virágsokrot, vázákat, kiültette tujákat vagy bármilyen virágot, friss csokrot és sírásánál otthagyt lapátot. northonkút-fejet. Minden esztendőben igen jelentős az anyagi kár, ami az egyes sírtulajdonosakat és a fenntartó É

Egyházat is éri

De ennél fájdalmasabb az az erkölcsi elkeseredés, az a lelki fájdalom, amikor egy gyászoló édesanya vagy családtag

meggyalázva látja a sírját, ahol szerettei fekszenek. Kimondhatatlan fájdalom az ilyesmi mindenkinek, és mi csak teljes felháborodással utasítjuk el az ilyen sírgyalázásokat.

Felmerül a kérdés: vajon az elvitt dolgok, melyeket az előbb nagyon is hiányosan soroltam fel hova kerülnek? Valamelyik városi virágboltba ? Vagy többbe is ? Vagy környékünk településein értékesítik a kitépelt tujafákat? Vagy az illető saját sírjára telepíti azokat? Vagy egyszerűen csak vandál és abban találja az örömet. hogy démoni lelkülettel mintegy lelki szöges csizmával ugrál a másik szívére? Talán messziről (távcsővel? videokamerával?) figyeli a sírjánál rongálásokat miatt sírógörcsöt kapókat ? S ebben leli örömet?

Vagy gazdasági bűncselekmény? Vagy pusztán a temető látványa irritálja ? Sajnos biztos vagyok benne, hogy ezek az ember-alatti emberek nem olvassák ezeket a sorokat, de a kedves Olvasókhöz azzal kérelemmel fordulok. hogy tőlünk telhetően igyekezzünk segíteni az ilyenek leleplezésében, pl. személyleírást adni, ami azt jelenti, nyitott szemmel, figyelemmel járni a temetőnkben, hiszen a legtöbben megközelítőleg tisztában vannak azzal, hogy kik járnak az ő környékükön rendszeresen a sírokhoz.

Feltehetően októberben még nagyobb lesz a veszedelme annak, hogy a sírgyalázó rablók a tevékenységüket jobb és adómentes keretük érdekében fokozni fogják. Nagyon kérjük, ha bárki bármilyen oda nem illő tevékenységet tapasztal, azt jelentse a temetői gondnoknál. Rendőrségi feljelentéseket is tettünk már többször, hol reménnyel, hol nem, hiszen ezt a fajta elképesztően gyalázatos bűncselekményt nehéz kiszűrni, de lakossági összefogással megoldható ez is. PL. bárhol felismert ellopott virág vagy egyéb jelentse ezt A szégyenteljes és a gyász fájdalmában szenvedőt nagyon bántó, mindanyiónkat sértő tevékenységet mindenáron meg kell akadályoznunk. Minősíthető tolvaj nincs, de ezek /vagy ez) még annál is minősíthetlenebb!

***

BÚCSÚZTUNK

Sajnos búcsúztunk: Győri Gábor lelkész 1998. augusztus 2-én vett búcsút az Orosházi Evangélikus Gyülekezetétől és tovább folytatja lelkészi szolgálatát a budapesti Pestszentlőrinci Evangélikus Gyülekezetben és annak szórványában, Pestszentimrén. D. Dr. Harmati Béla püspök úrtól kapott megbízást kapott arra is, hogy ún. Luther Kollégium (egyetemisták kollégiuma) ún. kollégiumi lelkésze legyen, vagyis egy kollégium méretében egyetemi, lelkészként is dolgozik majd. Az augusztus első vasárnapi búcsúistentiszteleten szép számú gyülekezet vett részt, és mindanyiónk számára megható volt a búcsúzás. Nagyon sokunk szeme könnyben úszott, egyikőnk sem örülhet emiatt a nagy veszteség miatt, s az a legnehezebb, hogy egyelőre nincs utód. Isten iránti hálával állapítható meg, hogy kollégánk nagyon szép és áldott munkát végzett gyülekezetünkben az elmúlt 11 évben (1987 - 1998) Nagyon sokan zárták a szívükbe Győri Gábor lelkészt és családját - és őszinte szívvel kívánjuk életére, családjára és szolgálatára Isten áldását: A Harangszó előző számában köszönt el a lelkész testvérünk újságunk olvasóitól, reméljük, sokan elolvasták azt is figyelmesen. Nagyon szépen búcsúzott .

Összeállította a Szerkesztő: Ribár János

Semjén Zsolt helyettes államtitkár úrnak
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Igen tisztelt Címzetes Államtitkár Úr!

Mindenek előtt köszönetet szeretnék mondani Önnek és az új kormányunknak mindazért, amit az elmúlt hetekben az állam és az egyház közti kapcsolat összefüggésében halhattunk és olvashattunk. Különösen nagyon pozitív és szívderítő volt az Ön június 26-i nyilatkozata a Vasárnapi Újságban (Kossuth Rádió, amit szabadságunk ideje alatt hallgattunk). Kifejezni sem igen tudom örömemet afelett, hogy végre olyan hangnemben, tartalommal, stílusban szól valaki - ebben az esetben helyettes államtitkár Úr -, ami méltó a sokat emlegetett európaisághoz. Szívből megköszönöm Önnek, hogy lelkészi szolgálatomban - 27 éve vagyok lelkész - most először érezhettem azt a számunkra még furcsa érzést, hogy minket is normális és értelmes emberekként kívánnak kezelni és nem egyszerűen csak megtűrt, mellékesen elviselt állampolgárként, akiket véletlenül itt felejtett a történelem.

Hálásan köszönöm, hogy Ön és kormányunk nemcsak felismerhette, hanem követendő tartalommal tette a keresztyénység konfesszióktól független értékét, melyeket a történelmi egyházak hordoznak és képviselnek. Nemzetünk erkölcsében, világnézetében nagyon mélyre süllyedt - mint Békés megyei lelkész erről nagyon sokat tudnék mondani, de nyilvánvalóan Ön előtt is világos.

Még soha nem voltam szívvel lélekkel kormánypárti, de magam is meglepődve hálát adok Istennek, hogy még ez is bekövetkezhetett az életemben. Óriási bizalommal és - nem passzív - várakozással vagyunk miniszterelnökünk, Orbán Viktor iránt, s természetesen - eddigi nyilatkozataira építve - reménységtől átítatott várakozással vagyunk az Ön hivatalvezetése iránt is. Eddig a Kormányunk tekintélyét minden intézkedése örömmel és bizakodással töltött el, fiatal és lendületes, értelmes és magával ragadó.

Engedje meg, hogy aggodalmaimnak is hangot adjak örömöm és a lelkesedés mellett: sokan és nagyon félünk attól, hogy érintetlenül hagyott vadul baloldali média rettenetesen aláássam az új kormányunk tekintélyét alattomos és nyit támadásaival, gyanúsításaival (vö. Fideszhez közel álló vállalkozók elleni vizsgálat), rágalmazásaival. Köztudott, hogy a média nagyhatalom - világos előttem, hogy ezzel Önök is tisztában vannak, de ennek a megjegyzésemnek az a célja, hogy államtitkár úrnak jelezzem : 1. teljes szívvel és lélekkel az új kormány mellett állunk, 2. nagyon aggodunk a média gátlástalansága miatt, s egyáltalán nem vagyok benne biztos, hogy nem kellene-e radikálisan befogni hazug szájukat, vagy következetesebben felelni a permanens és hitelrontó vádakra, mert így a híres kabátlopás tünete terjedhet - szegény népünk még nem teljesen média-rezisztens.

Őszinte támogató szeretettel, áldáskívánással köszönti:

Kelt, Orosházán, 1998. aug. 4.

Ribár János
evangélikus esperes

Iskolai élet

A tíz hónapon át gyermekzsivajtól hangos iskolát a nyári hónapokban az építkezés munkazaja tölti be. A már megszokott, külsőleg megszépült épület képe belülről a felismerhetetlenségig megváltozott. Nagy reménység és derűlátás kell ahhoz, hogy rendetlenségben meglássuk az új, kibővített és megszépült belső iskolateret. Bízunk abban, hogy Isten segítségével minden valóra válik, és ősszel az igényesen átalakított környezetben kezdheti a munkát iskolánk minden tanulója és pedagógusa.

Az 1998/99-es iskolai évet most nem a megszokott módon indítjuk. A tervezett és kiemelkedő ünnepi esemény miatt a tanévnyitást szerény keretek között az iskolában tartjuk.

Szeptember 1-jén (kedden) reggel 8 órakor az iskolaudvaron rövid ünnepség keretében fogadjuk az új első osztályosokat, és ismertetjük gyermekeinkkel az indítással kapcsolatos tudnivalókat. Az ünneplő ruhába öltözött tanulók az iskolapadban töltik a délelőtti az évek óta kialakult rend szerint.

1998. szeptember 6-a ismét kiemelkedő esemény időpontja lesz evangélikus iskolánk és gyülekezetünk életében. Evangélikus gimnáziumi osztályunk indítását sok küzdelem, aggodás előzte meg. Voltak és vannak támogatói és ellenzői ennek az ügynek. A szervezés idején átéltünk oly időszakokat is, melyekre a természetes emberi reagálás, a csüggedés volt. Tudjuk, hogy minden emberi fáradozás azonban hiába lett volna, ha Ő nem tartja méltónak méltatlan szolgáit a feladatra. Éppen ezért vagyunk hálásak Istennek, hogy kegyelmesen megsegítette a szervező munkát, és áldását adja az indulásra.

1998. szeptember 6-án délelőtt 10 órakor ünnepi istentiszteletre hívjuk iskolánk tanulóit, szüleit, a gyülekezet tagjait és mindazokat, akik iskolánk sorsát szívükön viselik.

Az istentiszteleten ígét hirdet: D. Dr. Harmati Béla püspök úr.

KISGIMNAZISTÁK ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁSOK

Az elmúlt év szeptemberében az egykori orosházi Evangélikus Gimnázium 60 évvel korábbi indulására emlékeztünk. A mostani szeptember is ünneppel kezdődik: az Orosházi Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium 1998 szeptember 1-jén indítja első hatosztályos gimnáziumi osztályát.

A gimnáziumi oktatás feltételeinek megteremtésén évek óta sokan fáradoztak. Mindez Isten segítségével, az Evangélikus Egyházközség és a Magyarországi Evangélikus Egyház anyagi támogatásával sikerült. Ősszel már 23 diák kisgimnazistaként tanulhat tovább. Kezdetben nem lesz számukra nagy és lényeges változás. Éppen ez az egyik előnye annak, hogy nem kell iskolát változtatniuk, a

régi jól ismert környezetben, tanárokkal és társakkal folytathatják tanulmányaikat, és juthatnak el az érettségi vizsgáig. Nincs törés, folytatódik az, amit 1992-ben elkezdtek: evangélikus iskolában tanulnak még hat évig.

Színvonalas és igényes nevelő-oktató munkával szeretnénk őket főiskolai és egyetemi továbbtanulásra felkészíteni. Mit kell tenniük a gyerekeknek ahhoz, hogy a távolabbi cél valóra váljon? Azt, amit eddig is, kitartó szorgalommal, szüntelen tanulással, képességeik fejlesztésével gazdálkodjanak Istentől kapott talentumaikkal. Ebben a munkában osztályfőnökként én fogom irányítani, vezetni őket. Örömmel vállaltam el az osztályfőnöki megbízatást, amelyet ajándéknak tekintek. Olyan ajándéknak, amit magasintű és szeretetteljes munkával igyekszem meghálálni.

Hogy honnan meríthetünk erőt? Szóljon nekünk is az a biztatás, amit Dávid mond fiának, Salamonnak: "Légy bátor és erős és kezdj hozzá, semmit ne félj, és ne rettegj; mert az Úr Isten, az én Istenem veled léssen, téged el nem hágy, tőled el nem távozik, még az Úr házában minden mesterségének műve elvégeztetik (1. Krón.28,20)

Induljunk ezzel az ígérettel az új tanévben valamennyien: nevelők, szülők, gyerekek. Munkánkhoz adjon Isten erőt, kitartást és hűséget.

Várunk mindenkit, aki velünk együtt szeretne örülni és Istennek hálat adni áldásaiért 1998. szeptember 6-án, a tanévnyitó istentiszteleten.

Fehér Borbála

Az elmúlt tanévben a hatosztályos gimnáziumi osztály szervezése mellett nagy gondot fordítottunk az

általános iskolai osztály kialakítására is. Az 1998/99-es tanévben 20 tanuló folytatja 1992-ben megkezdett általános iskolai tanulmányait. A gyerekek nagy része közel azonos képességű, szorgalmas, fegyelmezett. A 7. évfolyamon a Nemzeti Alaptanterv irányelvei alapján tanulják az egyes tantárgyakat, hasonlóan a többi általános iskolához. Két nyelvet tanulnak, technikaóra keretében számítástechnikával is foglalkoznak, heti egy hittanórájuk lesz. Nevelőtársaimmal együtt arra törekszünk, hogy minél jobban elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyek szükségesek a továbbtanuláshoz a 8. évfolyam befejezésekor. Bízunk benne, hogy két év múlva többen iskolánk gimnáziumi osztályát fogják választani: Mint leendő osztályfőnök, örömmel vállalom az új osztályközösség kialakítását, illetve a matematika és a fizika tanítását ebben az osztályban.

Patakiné Tóth Mária

Egy évem az Evangélikus Általános Iskolában

(- tel Ilike néni, Klárka néni és Jutka néni, azoknak a tanár néniknek, akik számomra a legkedvesebbek voltak, és volt osztálytársaimnak)

Hm. Hogy is kezdődött? Tudom már ! Egy szép tavaszi reggelen (tetszik tudni, Klárka néni, mint a gyerekek fogalmazásai elején), szóval egy szép késő tavaszi reggelen remegő lábakkal egy csorvási "kislány" lépett be az orosházi iskola kapuján

Bizony, igencsak fogta anyukája kezét, de hát ki csodálkozna ezen, hiszen új környezettel ismerkedett meg, új barátokkal, új tanárokkal. Nem is csodálkozott senki, inkább segítettek neki, hogy jól érezze magát és jól beilleszkedjen. Rögtön meg is találta első barátait, akikkel föl-alá rohangál, mindent, mindenki le- és elsodorva. Ezután a vidám és szép nap után a várva várt nyári vakációban a "kislány" minden erejét a tanulásba adta. Leendő osztály ugyanis első óta tanulta a németet, így neki ezt a majdnem 100 oldalas lemaradást kellett behoznia. Tanult délelőtt, tanult délután, tanult otthon, tanult a barátnőjénél és pakolás közben az előljáró szavakat mormolta magában. Aztán eljött az augusztus, sikeresen letette a vizsgát, szeptemberben boldogan ült új osztálytársai között a templomban.

***

- De szép! Csak az a baj, hogy itt az asztal szélén könnyen levertek ! - nézegette Jutka néni, az osztályfőnökünk azt a szobrocskát, amit a "kislány" egyik osztálytársa hozott be. A "kislánynak" is tetszett a szobor, de nem sokáig nézegethette, mert a könyvtárban várta Médea néni, aki, Aki a hittanórákat tartotta. Hittan után matematika következett, és balszerencséjére éppen őt hívta ki tanár néni a táblához.

- Hány forint megtakarított pénze volt Károlynak, ha szülei 450 Ft-tal pótolták, s így meg tudta venni az 1250 Ft-os társasjátékot ?

Miután megoldotta a feladatot a krétát az asztalra tette, csuklójára picit hozzáért a szoborhoz és az Durr!, máris a földön hevert. A szobor némi töréssel, a "kislány" egy kis szidással megsúszta. Másnap a falon függő kereszt alatt ment át, és (mivel magas volt) lelökte a gyertyát a kicsi üveg gyertyatartóval együtt. Természetesen eltört a tartó, a "kislány" pedig sírva szaladt ki elpanaszolni az esetet Jutka nénihez. Miután meghallgatta, hogy mi történt, nevetve kérdezte meg:

- Te otthon is így törsz-zúzol mindent?

- Igen - válaszolta sírva, majd az egy éve kapott hatszemélyes étkészletre gondolt, amiből már csak néhány darab volt a szekrényben.

***

A törés-zúzás ellenére a "kislány" megszerették osztálytársai. Igaz, egy-két csipős megjegyzés nem kerülhetett el. De inkább ő is tréfálkozott.

- Holnap a törtéket tanuljuk - jegyezte meg Balázs, az egyik osztálytársa.

- Törtéket? Akkor nekem majd le se kell írni a feladatot, hisz csak nekidülök az iskola falának, és máris készen lesznek a törték.

Barátnői is voltak a "kislánynak", Nagyon szerette Klaudiát, Timit, Emesét. Sokat nevetgált Cs. Ágival és technikaórán B. Ágitól tanulta meg a fordított kötést. A fiúkkal se volt haragban. Lovagiasan segítettek neki például akkor, amikor ráborult a polc. És próbálták megérteni könyv-olvasás mániáját. Erre pedig, azt hiszem nagy szüksége volt.

- Gyere, valamit mondani szeretne Emese! - állt meg a széke mögött Klaudia.

- jó mindjárt megyek - mondta gépiesen a könyv mellől, és furcsa módon úgy érezte, mintha lejárt lemezt hallgatna újra, Bizony a "mindjárt" néha 10-20 percbe is beletellett, de sem Klaudia, sem Emese nem haragudott rá. Megértették, és bogaraival együtt is szerették.

Nagy izgalom verte fel verte fel az 5. b-t április táján. Már ők is indulhattak a fölsős hittan versenyen, és lázasan készülődtek a nagy napra. Szerepeket másoltak le, jeleneteket próbáltak, és szinte minden idejükben a Bibliát tanulmányozták. Az öt kiválasztott gyerek, akik a hittanversenyen az osztályt képviselték, boldogan feszítettek helyükön, és a verseny délelőttjén szinte minden tanár néni eljátszották jelenetüket, amit a "kislány" írt.

Szépen tudott fogalmazni, Klárka néni nagy-nagy öröme, hiszen a sok olvasás megteszi a magáét. Ezért Jutka néni úgy gondolat, az lenne a jó, ha ő írná a forgatókönyvet. Ő ezt örömmel elvállalta.

Végre bekövetkezett a nagy nap, április 16-a délutánja. Alig tudta fegyelmelni magát, csak úgy táncolt, ugrándozott Jutka néni mellett, ahogy végighaladtak a folyosón. Beléptek a terembe, és elkezdődött a verseny. Először bemutatkoztak, utána jött az "igaz- nem igaz" játék, a bibliai totó és még sok más ötletes feladat. A végén Zs. Péter ámulva nézett fel a mellettük lévő értékelő táblára. Csak két ponttal maradtunk le a kisgimnazisták mögött! Másodikok lettünk az iskolai Biblia-versenyen! Legyőztük a hatodikosokat!

- Nem is iskolai verseny volt, hanem városi! - nevetett fel boldogan a "kislány", és a jutalomkönyvbe csúsztatott ígét nézegette.

***

A "kislány" nagyon örült, hogy hívő iskolába került. Ő is hívő családban nőtt fel, és nagyon fontos volt neki, hogy végre hasonló közösségbe jutott.

Nagyon megszerette az áhítatokat, hittanórákat, és amikor az egyik osztálytársával olvasási verseny előtt imádkozott, akkor szinte a fellegekben érezte magát. Az is tetszett neki, hogy a tanárok - tanítók is szeretik Istent, vagy (legalább) nem utasítják el, így a gyermekek kicsi hite

biztonságban van. Örült annak, hogy van csendesnap, ahol gyermekek és felnőttek egy egész délelőttön át együtt lehetnek Istennel. Sokat nőtt a hite az alatt az egy év alatt, amit az iskolában töltött.

Örült neki., hogy ebbe az iskolába járhatott, hiszen mégiscsak más minden reggel együtt imádkozni az osztálytársakkal, mint csüfolódásukat hallgatni. Most el kell mennie, bár nem rajta múlik: szüleinek máshol kell szolgálnia.

Sok szeretettel küldi ezt az írást mindazoknak, akik szerették:

a "kislány" (Miklya Anna)

Szülői vélemények iskolánkról

A gyerekeknek sok munkát jelentett az első év mind az órákon és otthon is.

Igen sok feladatot kellett megoldani.

A tanító nénik nagy szeretettel tanították a gyerekeket és odafigyeléssel kérték számon tőlük a feladatokat. Sokat követeltek tőlük, de úgy érzem, hogy szükség volt rá, hogy jobban elmélyítsék a tananyagot. En összességében jónak ítélem meg a gyerekek és a tanító nénik munkáját. Köszönjük a tanító néniknek, hogy megszerették Anitával az iskolát. Szomorúak vagyunk, hogy Katika néni elmege az iskolából.

Nyerges Béláné

Igen kemény év áll mögöttünk, de várakozásainknak megfelelően fejlődött gyermekünk, zajlott az év - még ha egy kicsit nehéz is volt. A tananyag, tanterv igen széles látókörű, mindenre kiterjedő volt, külön tetszett az olvasókönyv II. félévi (valamint a "kisbetűs írásfüzet". Nagyon örültünk annak, hogy a gyermekek önálló tanulási kedvének, sebességének és érdeklődésének is teret engedtek a tanító nénik.

De örültünk az egyenletes, szigorú követelményeknek is - mind a tanulás, mind a magatartás, szorgalom terén, még ha néha el-el keseredtünk is, egy-egy rossz pont után. Én bízom abban és látom is, hogy az az eredmény, amit kitűztünk nem marad el.

Magam és családom is jól érzi magát mind az iskola, mind az osztály berkeiben

És még valamit: Jőmagam minden reggel azzal az érzéssel hozom a fiamat az iskolába, hogy itt a legjobb helyen van, jó irányba "terelődik", és vigyáznak rá. Minden megy a maga rendjén, és ez nagyon megnyugtató érzés.

Külön élmény volt számunkra a Sámuel-csoport összejövetele, amiből az egész család tanult.(Lásd Fedezzük fel Orosházát").

Végezetül szeretnénk megköszönni az éves munkát, a dicséretet, de a fegyelmézést is, és tudjuk, a köbvetkező év is lesz ilyen nehéz.

Tisztelettel és köszönettel

Szöllösiné Kassai Judit

Én már közel 20 éve járok különböző iskolákba szülői értekezletekre, amely során sok kedves, leikiismeretes és segítőkész igazgatóval, osztályfőnökkel, tanárral ismerkedtem meg.

Etek után tapasztalhattam, hogy ez az iskola egészen más, mint a korábbiak. Hiszen itt az iskola jó irányú szeretetből, gondoskodásból fakadó nevelési szándékával minden szülői értekezleten, fogadóórán találkozhattam, Számomra ezek a szülői értekezletek nagy élményt jelentettek és igen hasznosak voltak. Feltételezem, hogy nem csak én, hanem minden kedves anyuka és apuka úgy érzi, hogy ez mindnyájunk javára szolgált. Sok-sok szeretettel és köszönettel:

Héjja Márk édesanyja

***

ÁLDÁSKÍVÁNSÁGOK

"Cselekedjék veled szíved szerint, és teljesítse minden szándékodat." Zsolt. 20.

Ahogy az emberek életében, úgy iskolánk történetében is vannak örömteli és szomorú események. Érkezések és búcsúzások, felfénylő mosolyok és kicsorduló könnyek.

Györi Gábor lelkész úr és feleségének távozását gyülekezetünkben és iskolánkban nehéz szívvel éljük meg. Szeretnénk, ha az érzelmek világán túl a gyülekezet, és e lap minden olvasója nem csak lelkésztől búcsúzna, hanem óvoda és iskolaalapítóként kerüljön neve az orosházi evangélikus gyülekezet történetébe

Az egyházi iskola újraindítása sokáig az imádságainkban, álmódásainkban élt.

ura Amikor a történelem Ura lejtőséget adott, megindultak a tárgyalások. Györi Gábor fáradhatatlanul, hűségesen, bölcsen, a járhatlan úton kis kapaszkodókat keresve, meggyőződéssel, szervezéssel, előadásokkal, készült az iskolaindításra.

S mi a legfontosabb: imádsággal. Mély nyomot hagyott bennem az előkészítő év boldog izgalommal, reménységgel teli közös munkája. Azután munkatársak vállalták a további, sokszor csodával felérő fejlesztést, vezetést, iskola-szeretetet.

Györi Gábor lelkész úr ebből a munkából új területre távozik. Úgy szokták mondani: új kihívások felé. Mi úgy mondjuk: új elhívások felé. Tudjuk, ott is lesznek munkatársai. Egyet jól ismerünk, a nagytiszteletű asszonyt, feleségét, szeretett kollégánkat. Katika nagyon fog hiányozni az iskolánkban: szeretetet, jóságát, szerénységet, hitet sugárzó lényét. Isten áldjon Kati!

Isten vele Nagytiszteletű Úr ! Isten vele gyermekek Gábor bácsija, sokak lelki vezetője, testvére. Áldást kívánunk életükre, szolgálatukra: Viszontlátásra, közös találkozási pontjainkon Él bennünk a reménység: Viszontlátásra itt és Odaát

Musztafáné Horváth Györgyi

Mérföldkövek... és közben elillant ötven év

1948. június. Az Orosházi Evangélikus Gimnáziumban kiállították az utolsó 31 érettségi bizonyítványt... Még ebben az évben államosították az iskolát.

50 esztendő múltán találkozóra jöttek össze a 31-ből mindazok, akik ezt még megtehették. Találkozásra, emlékezésre, számadásra gyülekeztek, először az „új” az állami Táncsics Mihály Gimnázium előtti téren. Itt Szabó Ferenc egykori osztálytárs köszöntötte az ünneplőket, majd Arany Misi, a Ravasz Antal Alapítvány irodalmi pályázatának nyertese, az Evangélikus Általános Iskola 6. osztályos tanulója mutatta be a történelmi emléköveket, ismertette az azokon megörökített eseményeket.

A gimnázium előcsarnokában megkoszorúzták a hősi halottak márványtábláját, majd átvonultak a régi Evangélikus Gimnázium helyén álló, most már egyházi tulajdonban lévő iskolába, ahol Dr. Ravasz Magda, a találkozó szervezője, majd Jantos Istvánné, az Evangélikus Általános Iskola igazgatója üdvözlő szavai és az evangélikus általános iskolások ének-és zenekarának műsora után Szokolay Károly főiskolai tanár, volt orosházi diák költeménye hangzott el, amelyet 1997-ben a gimnázium jubileumi ünnepére írt.

Az ünnep beszédet Jankó Béla református lelkész, az ünneplő osztály egyik tagja tartotta. I Sám 9 alapján számadásra hívta társait, akik egykor szépek, fiatalok és erősek voltak. Vajon mit hoztak vissza a rájuk bízott értékekből? Isten kegyelméből sok értéket gyűjthettek, de mindez töredéke csak a kapott kincseknek...

A mai mérföldkő, az 1998. év különös jelentőséget hordoz. Az ötven éves jubileum évre – gyönyörű „véletlen”- egyben az újjászületés esztendeje is. Ebben az évben újra indulhat az evangélikus gimnázium működése, a régi helyén álló új iskolában. Az új intézmény ettől az évtől kezdve: Evangélikus Általános Iskola és Gimnázium. Az évfordulóját ünneplő egykori osztály tagjainak ajándékát: nemzetiszínű, szépen hímzett címeres zászlót „Orosházi Evangélikus Gimnázium 1948-1998” felirattal, Dr. Ravasz Magda (Dr. Fehér Dezsőné) két volt osztálytársával együtt adta át a megújuló iskolának. Bizonyára mindnyájuk szívéből szól az a szép gondolat, amit egyikük levelében úgy fogalmazott meg, hogy az eljövendő diákok és tanárok emlékezetében

„...titokban, név nélkül is...” tovább él, amíg ez a zászló „zászló” lesz.

Ribár János esperes megköszönve az ajándékot, stafétabotnak nevezte, amit Isten csodálatos rendezése folytán, látszólag véletlenül, éppen fél évszázadnyi kényszerszünet után vehet át az újra induló gimnázium. A múlt tisztelete a jövő záloga... az egyházi iskolák küldetése a hazafiságra és keresztyén erkölcsre való nevelés.

Dr. Szokolay Károly erre az alkalomra írt, „Az emlékezet himnusza” című költeményét olvasta fel, majd a Himnusz hangjai után „osztályfőnöki óra” következett. A krónikás innen hiányzott, hiszen a gimnáziumban néhány „lépéssel” hátrább tartott, de most betekintést nyert, hogy a beszámoló teljes legyen.

Az osztályfőnöki óra névsorolvasással kezdődött. Bor Pál tanár úr megállapította, hogy megjelentek 18-an. Négyen már eltávoztak a földi világból. Néma felállással adóztak emléküknél. Néhányan betegség miatt nem jöhettek el, többen levelében üdvözölték társaikat. Volt, aki Kanadából érkezett, volt aki az Egyesült Államokból.

Sikeres életutakról számoltak be, mindannyian értékes, eredményes pályát tudhatnak maguk mögött.

Bor Pál osztályfőnök úr egy rézkarcot kapott osztályától, Tisza parti halászat a témája.

Frenyó László és Glózik Pál személyesen, Elek László és Péterfia Zoltán –miután egyikük sem tudott eljönni- később vehette át az osztály ajándékát: Csáki Maronyák József Kossuth-díjas festőművész albumának egy-egy példányát.

Frenyó László köszönő szavai fiatalos derűs, nehéz évek után a jövőbe tekintő bizakodást, Istenbe vetett hitet sugároztak.

Befejezésül mindenki megkapta az érettségi tabló másolatát, az osztálynévsort laccímekkel és Péterfia Zoltán tanár úr ez alkalomra írt költeményét: „Ima a skoláért”. Ennek utolsó sorai a „Gaudeamus igitur” dallamát is túlszárnyalva, meghatott emelkedettséggel töltötték be a búcsúzás perceit: „*Vivat, crescat, floreat in aeternitate Scola Evangelica Oroshazaensis Latina*” – „*Éljen, növekedjék, virágozzék az örökkévalóságig az Orosházi Evangélikus Gimnázium!*”

Adjja Isten, hogy úgy legyen.

Fürst Enikő

Gondolatok egykori orosházi gimnáziumi tanárainkról és gimnazista életetről

Úgy gondolom, hogy a tanár személyisége döntően meghatározó. Nem elég hibátlanul előadni szaktárgyait, akkor csak szakbarbárokat nevel. Egy igazi tanárnak erkölcsre, becsületességre, a szülők, a többség tiszteletére, hazaszeretetre kell nevelnie a diákokat és neki is úgy kell élni.

Én az Orosházi Evangélikus Gimnáziumba 1946 őszén jöttem, előtte 2 évet a tótkomlói polgári Iskolába jártam. Atyám készítette fel a latin felvételi vizsgára, szigorúan, de igen eredményesen. Ő nagy latinosa volt még a Szarvasi Ev. Főgimnáziumból. Elfogadottan jöttem a városba. Először Elek László tanár úrhoz mentünk Atyámmal, hogy ajánljon egy jó albérletet. Ajánlott is a Hajnal utcai Háger házában. Ott ketten laktunk egy másik tótkomlói diákkal; igen szép éveket töltöttünk ott el.

Latin tanárunk Harsányi Lajos volt, igen megkövetelte a latint, de futbalozott, játszott is velünk. Igen jól tudott sakkozni. Tapasztó László osztálytársunkkal fejben sakkoztak. (Tapasztó 56-ban Venezuelába került és ott nemzetközi nagymester lett). Ez tetszett nekünk, mert ezalatt nem volt felelés, és ugyanakkor csodáltuk, is őket.

Jellemző volt a korra, hogy szállásadónkhoz be kellett vinni mindenféle élelmiszert, egész kocsival és abból főztek nekünk és maguknak is. Két szép évet töltöttünk el Hágeréknál, szegénység volt, de mindig jó, vidám hangulat.

Angol tanárunk Pataki Szilveszter, egy nyelvzseni volt, nem is foglalkozott csak néhányunkkal, azt mondta a többinek, olyan alföldi kiejtése van, ne is tanuljanak megkapják az elégséget. Aztán Patakinak sikerült Nyugatra kijutnia. Kémia tanárunk Kazár József nagyon élvezetes, bemutatókkal egybekötött órákat adott, amely kísérleteket a mai napig nem lehet elfelejteni. Jött velünk kirándulni, elmentünk az aggteleki cseppkőbarlangba, a Mátrába, a Bükkbe, magyarázta a természet szépségeit. Dr. Tömböly János történelem tanárunk igen jóindulatú ember volt, de azért megkövetelte az anyagot, állandóan kisdolgozatot kellett írunk történelmi évszámokból. Volt az iskolában önképzőkör, ahol már akkor az 1940-es években megmutatkozott a későbbi Kossuth-díjas zeneszerző Szokolay Sándor tehetsége, különböző egyházi énekeket írt, megzenésített és harmóniumon előadott.

Kitűnő sportélet folyt a nagyszerű, de szigorú Glózik Pál testnevelő tanár vezetésével, ő felismerte a tehetségeket, az ő felfedezettje volt a nagyszénási Magna Sándor, aki később Mátrai Sándor néven még az aranycsapat tagjai közt is játszott. nyolcvanaszoros

labdarugó válogatott volt. Ő fedezte fel Bencsik Jánost is, aki inkább az atlétikában volt tehetséges, de felkerült a Ferencvárosba labdarugónak, csak később sérülése miatt nem volt olyan eredményes, mint Mátrai Sanyi

Evangélikus hitoktatónk Gabányi Géza volt, nagyon erős ember, bizony nagy, pofont adott, ha valaki nem készült, azt mondta, Jézus is kikorbácsolta a templomból a kufárokat. Igen jeles matematika tanár volt Bor Pál, aki később a szegedi Tanárképző Főiskolára került és több országosan használt matematika és fizika könyvet írt. Neki volt az a mondása, ha valaki rosszul felelt, úgy hittem, hogy hittel csak üdvözülni lehet. Tanítottak még egy-egy Holecska Gyula történelmet és 2 évig osztályfőnökünk volt Zatykó Sándor a híres kertész és növénynevelő, ők is csak jóra neveltek bennünket.

Az igazgató Csizmadia (Szula) György, egy köpönyegforgató ember volt. Amíg evangélikus volt az iskola, alig győzött a lelkészeknek megalázkodni, Miután 1948-ban jött az államosítás, ízléstelenül szidta a lelkészeket, pedig egy osztályba járt velünk Fürst Enikő, Fürst Ervin kiváló ev. lelkész lánya, de őt ez nem zavarta, direkt az Enikőnek mondta a sok hazugságot. De aztán elérte a végzet, elhelyezték Győrbe. Egy tanár Házaspár segített neki csomagolni, ott volt Sztálin és Rákosi porcelán szobra. Kérdezték: - Ezeket viszed vagy nem? Azt felelte sírva, hogy ezekre tettem fel az életemet és most megcsaltak engem, nem viszem őket. Ez a házaspár azután örömmel dobta a szobrokat a szemétkébe.

Jó így visszaemlékezni az eltelt hosszú évtizedekre. 1952-ben érettségiztünk, akkor került ide Keller József, de ő már nem tanított bennünket, később kiváló földrajz tanár lett, tanulmányokat írt és igazgató volt közel harminc évig

Sajnálom, hogy 1997-ben nem tudtam elmenni 45 éves érettségi találkozóra, betegségem miatt. Több kedves osztálytársam felkeresett, és ez igen jól esett.

Befejezésül soha nem felejttem el, amíg élek, azt a szellemet, amit tanáraink adtak, és ez az államosítás után sem változott meg, mert ugyanúgy maradtak.

Sajnos fiatalon egy uszódmedencébe ugrás következtében meghalt Ravasz Ferenc angol-német szakos tanár. Mivel az angolt is betiltották, esténként lakására hívott és ott titokban tanított angolul és tiltott könyveket adott elolvasásra. Ebből egy hasznom volt, mert ma is jól tudok angolul. Jó lenne ismét 10 évesnek lenni és hallgatni tanáraink bölcs szavait, nevelését.

Dr. Buda István

Hívó
gyermeke
Szüleimmel
testvéreimmel

szülők
vagyok.
és

Miért történt ez velem?

rendszeresen jártam a gyülekezetbe. Otthon minden nap volt Bibliaolvasás. Sokat énekeltünk, muzsikáltunk.

13 éves koromban életveszélyesen megsebesített egy felrobbant akna. Sokáig feküdtem kórházban. A szomszédok azt mondták anyámnak, hogy nyomorék maradok, de Isten másképpen határozott felőlem. Felgyógyulásom után szorgalmasan jártam a gyülekezetbe. Érzelmileg fellángoltam, és szívem mélyén azt is éreztem, hogy Isten szeret engem. De hiányzott az igazi döntés és a valódi átadás.

Amikor kikerültem a szülői házból, megindultam a lejtőn. Egyetemi éveim vége felé teljesen elszakadtam a lelki élettől, és egyre jobban fokozódtak bennem az erotikus problémák. Olyan volt az életem, mint egy hatalmas óriás, aki mindent eltapos, és aki ellen nem tudok harcolni. Így jutottam a házasság gondolatához. Mivel engedetlenség töltötte be szívemet és életemet, hamarosan belekeveredtem egy zavaros erkölcsű világi családba. Így kezdődött el életem szomorú és keserves 20 esztendeje.

Az egyetemről kikerülve „óriásom” mellé egy másik is felnőtt. Hamarosan egy tánczenekar vezetője lettem. Istenről szinte teljesen megfeledkeztem. Nemsokára jöttek ennek az életnek a velejárói: cigaretta, ital, stb. Szívem mélyén néha felmerült egy rémítő gondolat: „Mi lesz velem, ha meg kell halnom?” De a kétes gyönyörök hamis csillogása és az ital elaltatták ezt a hangot. Családi életem tönkrement, ami egy kicsit felrázott, így megpróbáltam a saját erőből „jó ember” lenni. Ezeket az érzelmi fellángolásokat azonban egyre nagyobb mélységek követték. Megpróbáltam egy újabb házassággal egyensúlyba hozni az életemet, de a baj csak nagyobb lett, mert ennek révén még jobban a sötétség démoni hatalma alá kerültem. Láttam már a borzasztó mélységet, tudtam, hogy a Sátán meg akar ölni, de megállni nem volt erőm. Ez az életmód kikezdte az idegrendszeremet is. Újra tönkrement a családi életem, de sem a zenéről sem az italtól nem tudtam lemondani. Szüleim látták szenvedéseimet, és ma már tudom, hogy töretlenül hordoztak imáikban.

Elérkezett életemben az az idő, amikor egyre többet foglalkoztam az öngyilkosság gondolatával, de mindig visszariadtam a következményektől. Emlékszem egyik alkalommal, kocsival ittas állapotban akartam nekijáratni valaminek. Más alkalommal arra akart kényszeríteni a Sátán, hogy ugorjak le az emeletről. De Isten megőriztettől is.

Aztán majdnem halálos kimenetelű motorkerékpár-balesetet szenvedtem. Nyomait talán egész földi életemben viselnem kell. Ez a figyelmeztetés mélyen megrázott, de a döntés még akkor sem történt meg életemben. Azonban Isten már egyre mélyebben hatolt bensőmbé. Egyre nagyobb lelki fájdalmak gyötörték, egyre súlyosabb lett a teher, Bibliám előkerült a szekrény aljából. Közben anyám, pár év múlva apám is az Úrhoz költözött. Anyám azt mondta nekem: „csak az Úrról ne feledkezzetek meg!”

Ezek a drága szavak most már egyre többször csengtek a fülemben.

Több mint egy évvel az említett baleset után Isten egy igenfájdalmas betegséggel látogatott meg. Egyedül és elhagyatottan vergődtem kimondhatatlan fájdalmak és kínok között. Nagyon kétségbeestem, mert nem tudtam, mi történik majd velem. Félttem, mert nem voltam kész arra, hogy Isten előtt megjelenssek.

Akkor tudtam már, hogy csak egyedül Ő segíthet.

Fájdalmaimban is megláttam, milyen nyomorult vagyok, de az is érzem, hogy Isten ott áll mellettem szeretetével és kegyelmével. Ott, abban a percben, mintha megnyílt volna előttem valami, és én teljes valósággal hittem az Úr jelenlétét. Összetört szívem feltétel nélkül, bűneimmel együtt Neki adtam az életemet. Felragyogott nekem Krisztus, aki mindig szeretett engem, még akkor is, amikor a bűn sarában éltem. Igaz, ezen a délután találkoztam az én Megváltómmal, aki engem elfogadott, hogy soha többé el ne engedjen. Azt hiszem, ez volt az én utolsó lehetőségem. Szívem örökké hálás az új életért, melyet ingyen kegyelemből kaptam. Azóta megtapasztaltam azt is, hogy nemcsak bűneimet vette el, hanem megszabadított a sötétség hatalmától. Ahogy átadtam az életemet, az Úr testi betegségemből is szinte egyik napról a másikra meggyógyított. Azután egymás után hullottak le a kötelékek. Meghaltak az „óriásaim”. Nem kellett már a cigaretta meg az ital, és nem kellett többé a sátáni muzsika. Új ének szakadt fel a szívemből, Istennek dicsérete. Azóta sok harcon és próbán vezetett keresztül az Úr, de boldog vagyok, mert nevem föl van írva a mennyekben. Életem hátralévő részében szeretnék hűséggel szolgálni Annak, aki drága áron vásárolt meg engem.

Egy dolog okoz néha szomorúságot: az elpazarolt esztendő sora. Erről eszembe jut egy történet. Volt egy istenfélő ember, akinek a fia bűnbán élt. Valahányszor káromolta az Istent a fiú, az apa egy szöveget vert egy deszkába. Egyszer ez a deszka teljesen tele lett a szegekkel, melynek láttán a fiú összetört és az életét letette Isten kezébe. Most már az apa kiszedhetette a szegeket. Boldog volt a fiú, nem voltak már szegek. Egyszer csak hirtelen felkiáltott: „Apám, a szegek helyével mi lesz?”

Igen, a szegek helye fáj nekem is. Úgy szeretném elmondani mindenkinek, főképpen a hívő szülők gyermekei közül azoknak, akik olyan nehezen tudnak dönteni, akik félig itt, félig ott akarnak élni: ne játszanak a kegyellemmel, mert az idő egyszer lejár, és ne gyűjtsék a szegeket, mert azoknak a helye nagyon fáj. Én sajnos sokat gyűjtöttem: de előttem áll egy másik fajta szegek helye, azoké, amelyek az Úr Jézus Krisztus testén vannak. Ezekben találtam meg az én békességemet, „és az Ő sebeivel gyógyultam meg”. (Ézs.53,5).

Csillag János

„Kiemelt a pusztulás verméből, a sárból és iszapból. Sziklára állította lábamat... Új éneket adott a számba, Istenünknek dicséretét.”

(40. zsoltár 3-4)

Hét hasznos tanács szülők számára

A gyermekkel kapcsolatban Dávid a következőket írja: „Boldog ember, aki ilyenekkel tölti meg tegrét...” (Zsoltár 127,5). Dávid azt is mondja, hogy „Íme az Úrnak öröksége a fiak” (Zsoltár 127,3). Más szavakkal, a gyermek Isten ajándékai a szülőknek, akiket szeretni és dőlegetni kell. Ha úgy gondolkodsz, mint én, akkor a család értékével semmi sem mérhető össze ezen a földön. Úgy tapasztalom, hogy minél idősebb leszek, annál értékesebbnek tekintem családomat. Szeretnék megosztani veled néhány nagyon fontos dolgot azok közül, amelyeket a legfontosabbnak tartottam a 35 éves szülői pályafutásom során.

1. Bátorítás: A gyerekeknek naponta szükségük van biztatásra. A legtöbb gyermeknek kétszer anyai biztatásra van szüksége, mint amennyi helyreigazításra vagy elmarasztalásra. A gyerekeknek világos irányításra és néha szigorú fegyelmezésre van szükségük, de ha a fegyelmezésre helyesen reagálnak, akkor éppúgy szükséges, hogy szüleiktől és tanáraiktól biztató és dicsőítő szavakat halljanak. Meglepő, hogy a gyermekek mennyire megjegyzik a biztató szavakat. A közeljövőben, amikor néhány évvel idősebb leszel, mint most vagy, lehet, hogy a gyerekeidtól te is olyan visszajelzést kapsz, mint amelyet én kaptam a közelmúltban a középső lányomtól. A következő sorokat írta:

Apa, bárcsak amikor még otthon voltam megértettem volna, hogy ti mennyit járadtatok értem és torodtatok velem. De én nem felejttem el mindazt. Még ma is olyan halálával tölt el amit tőletek kaptam, ha magamra vagy családomra gondolok. Köszönöm a sok bátorítást és biztatást. Tudom, hogy számomra mennyire fontos volt mindaz. Colleen

Ne becsüld alá a szülői dicsőret és a helyén mondott biztató szavak erejét a gyermekeid nevelésében.

2. Ne gerjedj könnyen haragra: A római filozófus, Seneca azt mondta: "A harag leghatékonyabb elfojtóra a késedelem." Évszázadokkal Seneca előtt Salomon a következőket írta: "Az embernek értelme hosszútávúra teszi őt; és ékességére van neki elhallgatni a veiket" (Példabeszédek 19:11). A harag, a külső irritáció hatására megnyilvánuló természetes érzelmi reakció; a gyerekek pedig különösen érzékenyek a felnőttek irritálásához. A gyerekek újra meg újra idegesíteni fogják szüleit, de Salomon azt mondja, hogy uralkodnunk kell érzelmeink fölött, és nem szabad, hogy gyermekeink minden egyes bosszantáskor haragra gerjedjünk. De, természetesen mindannyian tudjuk, hogy ez könnyebb mondani, mint megtenni.

3. Lelkesedés: Emerson azt mondta, hogy "Amikor valamilyen igazán nagy dolog történt, mindig benne volt az emberek lelkesedése". Ha neked, mint szülőnek hatalmas a család élete, akkor biztos lehetsz benne, hogy a gyermekeid számára még sokkal unalmasabb. A szülők feladata ugyanis, hogy megteremtsek a vidám légkört, a mindennapi családi tevékenységekhez, csakúgy mint a különleges családi eseményekhez. Ha szíved és az elméd nem a családra összpontosít, akkor ennek következtében hiányozni fog gyermekeidből a lelkesedés.

4. A hit példája: Szükséges, hogy gyermekeid halljanak téged imádkozni, és hogy lássák, hogy neked is Istenben kell bíznod. Tudniuk kell, hogy Isten a te Mennyei Atyád, hogy Ő vezetője életednek, és hogy Ő adja meg az élethez szükséges alapvető dolgokat. Imádkozz, hogy esodák történjenek a családotban. A mi miham, egy jelentős részét a gyermekkoromban átél, kisebb-nagyobb esodák megtapasztalására vezethetem vissza. Semmi sem lehet nagyobb hatással a gyermekeid hitének épülésére, mint a te szülőd Istenbe vetett hied és az Isten családias gondoskodása a család szükségében.

5. Bőveletőség: Tudjuk, hogy "Isten szereti a jókedű adakozókat" (2 Korinthus 9:7). Isten a mi imádkozásunk és példaképeink mindenben, beleértve az adakozást is. Ezért a gyermekeinknek azt kell látniuk, hogy mi örömmel adunk nekik jó ajándékokat. Ha a saját szükségleteid prioritást élveznek, és leginkább te részesülsz a család anyagi javából, akkor a gyermekeidben is hasonló, önző magatartás fejlődik ki felédükön. Természetesen az egyszerű a zotata, amikor gyermekeidet megajándékozod, de Isten arra tanít, hogy mindenkori készek legyünk adni.

6. Bátorítás: A szülőknek bátorságra van szükségük. A családotban nem "lehetetlen" szülőkre van szükség. A gyengekelt szülők jóindulatával a gyermekek visszaélhetnek. Az emberiség fennállása óta a gyerekek mindig kipróbálják, hogy meddig mehetnek el saját akarataik érvényesítésében. A szeretős szülőknek kell győztesen kikerülni (Isten segítségével) ebből a csatából. Az apák feladata a vezetés. Sajnálattel említhető az az apa, akiben nincs meg a becső bátorság, hogy felvállalja a család irányítójának a szerepét. Azonban a családokban, ahol az irányító szerep szükségéből vagy más megfontolásból az anyának hárul, az a modern gyakran negatív hatással van a gyermekekre - különösen a fiúkra. Van egy természetes, Istenből eredő irányítási struktúra a családok számára - Isten, apa, anya és a gyerekek. Talán néhányan közülünk nem ilyen felépítésű családokból származunk, mégis felejtünk, de nem nehézségek nélkül! Imádkozz bátorságért! Ne légy soha bátoratlan otthon!

7. Főváros szülői: A gyermekeid figyelik, hogy az hogy viszonyulsz szüleidhez, akik természetesen gyermekeid nagyváltói. Amint tapasztalod, gyermekeid nagy utóvilágossággal hasonlóan fognak hozzád viszonyulni, ahogy te viselkedel szüleid felé. Mózes azt mondta: "Hírdetd anyádat és anyódat, hogy hasznos ideig élj a földön" (Mózes 20:12). Mi gyakran idézzük ezt az igéverset gyermekeinknek, de ez éppúgy vonatkozik a felnőttekre is.

A családod Krisztus dicsőségére való nevelése a legfőbb missziós feladatodnak kell, hogy legyen. Így volt ez az én és feleségem, Anne, életében, és soha sem bánták meg. Ez az Isten akarat a szülői elhívásunk beteljesítésére nézve.

Dr. Paul A. Hanel

elnök, Kuratórium Iskolák Nemzetközi Szövetsége (ACBS)

A Hajnal Óvoda hírei

Legutóbbi híradásunk óta megtörtént az 1998/99-es tanévre az új gyermekek beíratása. Mennyei Atyánk tenyerén hordoz bennünket, hogy az országosan csökkenő gyermeklétszám mellett is, óvodánk 125 férőhelyére 130 gyermeket vehettünk fel. Így öt csoportban indul meg a nevelő-oktató munka szeptemberben.

Örömmel közöljük a Harangszó olvasóival, hogy a Bajor Egyház pénzbeli támogatásával óvodánk két csoportszobájának átalakítása megtörtént. A fa galériás, parkettás szép környezet mellett, megújult erővel, szemlélettel kezdjük a tanévet, mint ahogy ismert énekünk is zengi:

„ Új küldetés boldog útja vár, Jézus jár elől.

Jöjj, ha ő küld, nincs gát, nincs határ. Utat ő jelöl.

Jézus miénk! Nekünk elég ő! Benne bízva miénk a jövőndő,

Mert Jézus él, halleluja! Mert Jézus él, halleluja!”

Szeretettel várjuk hozzánk a gyülekezet minden érdeklődő tagját, aki szeretné látni, hogyan neveljük gyermekeinket az Evangélikus Hajnal Óvodában.

Koszorús Oszkárné

óvodavezető helyettes

SÁMUEL HÍRADÓ

Szólj Uram, mert hallja a te szolgád!

Évek óta hívogat mindem gyermeket a vasárnap reggel 9 órakor kezdődő istentisztelet. A Győry terem mélyén együtt van a kis gyereksereg, közösen éneklünk, játszunk. A biblia gazdag világa kiapadhatatlan forrásnak bizonyul. A sorozatok egy-egy jelentősebb ószövetségi vagy újszövetségi alakot mutatnak be, illetve keresztyén jelképeket, fogalmakat magyaráznak. Jelenleg Dávid életét követjük nyomon, az ősz folyamán pedig a Lélek gyümölcsei kerülnek sorra.

Alkalmain az 5-12 éves korosztálynak szólnak, de szívesen látunk minden gyermeket és természetesen a kedves szülőket is, akik elkísérik erre a bő félóra gyermeküket.

Szeretettel várjuk azokat, akik eddig is lelkesen és örömmel jöttek, és hívunk mindenkit Istenházába, ahol a „kicsinyeknek” mindig jut hely!

A Sámuel csoport nevében: **Skorka Katalin.**

Ez már a vég...?

Valószínűleg nem, de az augusztus közepén lezajló „szigeti események” médiában megjelenő képe a legnagyobb döbbenettel torpantja meg az összes jobb ízlésű embert és készletet elgondolkodásra. A magyar jövőndőt jelentő fiatalok ezrei „buliztak” a szigeten, és erről a Tv-k és rádiók adtak hírt, és minél többször lehetett látni képeket vagy hallani híreket az ott történt eseményekről, annál jobban elszorult a jó érzésű ember torka és szíve.

Talán ez mégsem a magyar ifjúság, hanem ott csak a deviáns, neurotikus, vagy orális típusúak gyülekezésére került sor? Talán mégsem annyira döbbenetes a magyar ifjúság erkölcsi állapota és tartása, mint ahogyan ezt a média az elmúlt napokban és hetekben láttatni kívánat? Mert ha ez mégis a teljes magyar ifjúságot reprezentálta, akkor ez a vég! Akkor az ott látható –csak a média képeire hivatkozom– lányokból aligha lesznek normális anyák, az ott látható fiúkból nem

férfiak lesznek, hanem csak emberre emlékeztető élőlények, antropológiai deficittel, és akkor nálunk találják majd meg a missing linket (a majom és az ember közti hiányzó láncszemet), csak a visszafelé fejlődés útján. Ha a szigeti buli résztvevői a magyar jövő, akkor semmi jóra nem számíthatunk, és örülhetnek azok, akik ezen fiatalok által megvalósított jövőndő valószínűségét nem kell, hogy megéljék,

Mi minden történt?

Csak annyit tudhatok, amennyi a médiában –képpen vagy írásban– megjelent. Az egyik kereskedelmi TV kamerájának köszönhetően percek alatt látni lehetett tántorgó, üres tekintettel kóválygó fiatalokat, s nem igazán értettem, hogy miért tántorognak, s részszegésre lehetett gondolni. Azonban a Kossuth Rádióból lehetett megtudni néhány nappal később, hogy preventív (=megelőzési) szándékkal drogot osztogattak a fiataloknak. Ha már úgyszólamint rengetegen fogyasztják, ne legyen bonyodalom a hozzájutásával.

Nem akarhatunk hinni a szemünknek: a képernyőn két zavaros öltözékű fiatal lány egymásba gubancolódva, vihogva, primitív szókinccsel dicsekednek ország világ szemeláttára, hogy ők az előbb hivatalosan összeházasodtak, és ezt bizonyítandó hosszasan összecsokolóztak –és az operatőr nem kapta el undorral a kameráját! Arra gondoltam: szegény édesanyjuk és édesapjuk –mennyire büszkék lehetnek drága csemetéikre, akik TV sztárok lettek... tehetség nélkül is.

De nemcsak a lányok. 'Félhivatalosnak' nevezte a hétfő reggeli rádióbemondó azt, hogy két fiú is házasságot kötött, és a riporter a ceremónia tartalma iránt érdeklődött, vagyis mit lehet ilyen helyzetben mondani, mi az, hogy házasságot kötmi. Egy kedves lányhang elmondta, hogy hűséget fogadnak egymásnak erre a hétre és teljesíteniük kell a házastársi kötelességüket, majd valaki még hozzátette –talán a hallgató pukkanására-, hogy mindez semmi ennél sokkal komolyabb 'dolgok' is vannak. S tényleg a médiától kapjuk a sokkal komolyabb dolgot...

Ha ez a mai magyar ifjúság, akkor minden illetékesnek zokognia kell a szégyenkezéstől. Mert nem maguktól lettek ilyenek –erre valakik filozófiája nevelte őket! De ha csak néhány szerencsétlen eltorzult lelkű deviánról van szó, akkor minden humánus gondolkodású korporációnak azonnal össze kell fogni és a legelementárisabb erejű mentőakcióba kell kezdeni.

Talán ez mégsem a magyar ifjúság? Vagy csak a média csinált velünk kiszolgáltatott nézőkkel és hallgatókkal rossz viccet? Ha igaz a kép, amit a média elénk adott, akkor abból néhány következtetést le kell vonnia a hazai pedagógus társadalomnak is, a szülőknél is, az egyházaknak is. Ha nem igaz, akkor a médiával kapcsolatban kellene illetékeseknek megfelelő következtetésekre jutniuk. Ez a vég...? Reméljük, nem –hanem egyre erőteljesebben taníthatjuk a gyerekeinket Isten szent igéjére, hogy ne ilyen ifjúságunk legyen!

Ribár János

Ez a kis írás megjelent Evangélikus Egyházunk heti újságában is, de a Harangszóban is közreadjuk, tekintettel arra, hogy az említett hetilaphoz kevesebben jutnak hozzá, mint gyülekezeti újságunkhoz. Azóta újabb dolgokat is hallottam a „szigeti buliról”: nemcsak fiú fiúval, nemcsak lány lánnyal házasodhatott össze ott a diákok szigeten, hanem a gazdái a kedvenc háziállataival is, kutyával, macskával, papagájjal...nem tudom, házi egér, házi patkány, aranyhőrcsög, tengeri malac szóba jött-e. A tragédia, hogy mindez nem vicc –bár viccnek is nagyon nagyon rossz.

Félő, hogy ezen az úton súlyos útélet felé megyünk. Jobb lenne, sokkal jobb lenne megállni és, megfordulni ezen a rossz irányú úton. Ezt a folyamatot nevezik megtérésnek. Erről beszél Pál apostol az összes levelében! Már nem észhez kellene térni –ahhoz kevés az idő, hanem Istenhez.

Szerkesztő

Szerkesztőségi közlés

Kedves Olvasók!

Leközzöljük a YAD VASHEM levelét, amelyet az áldott emlékü Fürst Ervin lelkész ügyében írt Dr. Mordecai Paldiel az „Igazak Tetteivel Foglakozó Osztály igazgatója”. Ennek háttéréről már az előző Harangszó számokban írtunk, különösen is egy kedves ausztráliai levelezőnknek köszönhetően, akinek érdekes levelét a következő Harangszó számban adjuk közre. Íme az eredeti, angol szövegű köszönő levél és magyar fordítása. A fordítást készítette Nagy Róbert gimnáziumi angol tanár, aki Fürst Ervin lelkész unokája:

**Mr. Eriko Fürst
5900 Oroshaza
Rakoczi ut 18.
Hungary**

Jerusalem, 14 July 1998

YAD VASHEM

יָד וַשֵּׁם

The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority יחידת הזיכרון והנצחה

YAD VASHEM

A holocaust mártírjairól és hőseiről megemlékező hatóság
Jeruzsálem, 1998. július 14.

Jerusalem, 14 July 1998

Kedves Ms. Fürst,

Mr. Eriko Fürst
5900 Oroshaza
Rakoczi ut 18
Hungary

Tárgy: Fürst Ervin, Magyarország (6578)

Dear Mr. Furst,

Re: Fürst Ervin - Hungary (6578)

According to information received at Yad Vashem, your father was instrumental in saving Jewish religious objects in Oroshaza, during the period of the Holocaust in Hungary, in 1944.

Yad Vashem takes this opportunity to express its thanks and gratitude to the Fürst family for the humanitarian conduct of Eriko Fürst, at a time when such behavior was in short supply. Mr. Furst's action will be preserved in our archives for the benefit of future generations.

With our best wishes.

Sincerely yours,

Dr. Mordecai Paldiel
Director, Dept. for the Righteous

A Yad Vashemhez eljutott információ szerint az Ön édesapja hathatósan közreműködött az orosházi zsidó kegytárgyak megmentésében, a magyarországi Holocaust idején, 1944. évben.

A Yad Vashem köszönetét és háláját fejezi ki a Fürst családnak Fürst Ervin humanitárius magatartásáért, ami abban az időszakban ritkaság volt.

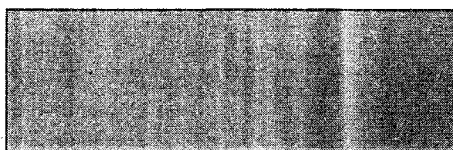
Fürst úr tettét megörökítjük archívumunkban a jövő generációk számára.

A legjobbakat kívánva tisztelettel:

Dr. Mordecai Paldiel
az igazak tetteivel foglakozó osztály igazgatója

Hivatkozás:
Lazarovits E. úr és
Frisch úr

cc: Mr. E. Lazarovits
Mr. Frisch

EGY FIGYELEMRE MÉLTÓ AJTÓFELIRAT

A kutató sorsa, hogy olykor rátalál valami érdekességre. Jómagam egy 1894-es lejegyzésben olvastam az alábbi verses feliratot, amelyet ezúton szeretnék megosztani a kedves olvasóval. Gyopáros partján volt egy ház, melynek egyik ajtaján a következő felirat volt olvasható:

Isten kegyelméből!

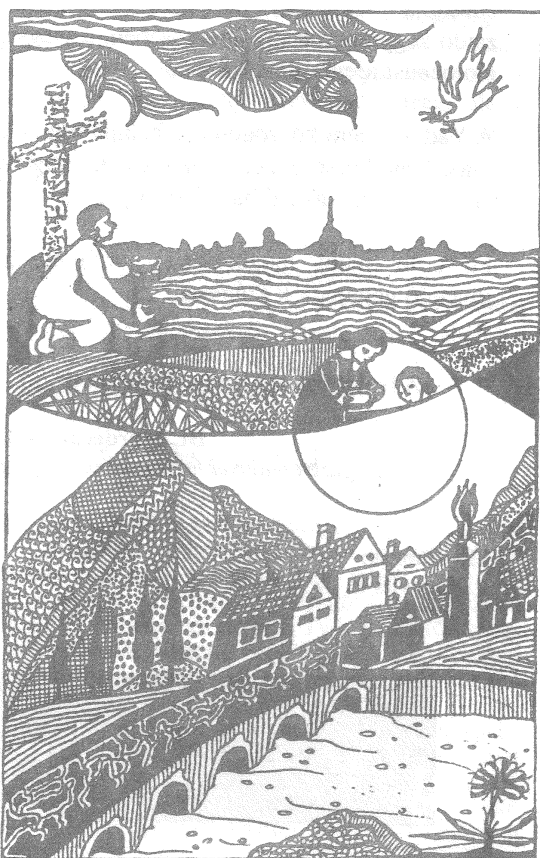
Ezernyolcszázhatvanba,
E ház készült nagy bajba,
Tóth István nyomorúságába,
Építette nyugalmára.

Sok lidércnek laknak Orosházán,
pocsékoknak minket Gyopárhalmán.
Isten kösd be az ő szemeiket,
Ne nézzenek többet itten minket.

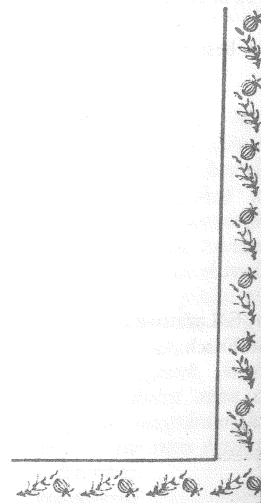
A szöveg korabeli lejegyzője a vers végére, az alábbi megjegyzést írta:

„Értetni kell!” Az egykori megjegyzés, ma is érvényesnek látszik.

Közreadja: Verasztó Antal

Balogh Örsé
grafikája

"Énekeljete az Úrnak új éneket, mert csodadolgokat cselekedett..." Zst. 98,1.

Ezzel az igével szeretnék elköszönni az Orosházi Evangélikus Gyülekezetétől. Az Ige arra biztat bennünket, hogy énekel dicsőítsük az Istent, ez kedves Őelőtte. Van okunk, miért dicsőíteni Istent. Orosházi ittlétem alatt is sokszor tapasztaltam meg az Ő kegyelmét, és, hogy csodadolgokat tett. (Pl. az elektromos kétmanuális orgona megléte, mely jelenleg a Györy teremben található, és minden egyes, kántorképző tanfolyam Isten csodája volt). Azonban a nehézségekben is feladatunk, hogy dicsérjük Istent, ahogyan azt Pál és Silás tette a filippi börtönben. Isten áldása nem is maradt el, mivel tudták tisztá szívükből énekel dicsérni az Ő nevét. Kívánom az Orosházi Gyülekezet számára is azt, hogy megtapasztalhassák, milyen áldások forrása lehet az éneklés, hogyan gazdagítja annak a gyülekezetnek az életét, mely szívükből tud éneket mondani Istennek. Kívánom, hogy mindazt az áldást, amit én tapasztaltam, megtapasztalják a testvérek is. Utunk szétválók, de imádságban sokat fogok gondolni az orosházira. Köszönöm mindazt, amit kaptam, és a lehetőséget, hogy szolgálhattam a gyülekezetben. Úgy érzem, amit tettem, a tölem telhető legnagyobb erőbedobással tettem. Sok minden sikerült, sok minden nem, de céloim mindig az volt, hogy megajándékozzam a gyülekezetet, és olyan zenével készültem egy-egy istentiszteletre, amely megteremti annak az ünnepnek, vasárnapnak a hangulatát, légkörét. Szeretettel készültem ezekre az alkalmakra. Így kérem, utólagosan is, fogadják ezeket szeretettel. Még egyszer megköszönöm, hogy a testvérek között lehettem, szolgálhattam, voltam, akikkel együtt is szolgálhattunk. Isten áldását kívánom az Orosházi Gyülekezet életére, közösségére.

Szeretettel: Szél Éva kántor

Nyári kántorképző tanfolyam 1998.

Ismét eljött a nyár, ránk köszöntött a kánikula és meghozta a készülődés lázát. A több év óta már hagyományainkhoz tartozó kéthetes kántorképző tanfolyam szervezése ez évben a szokásosnál több gondot jelentett.

Az evangélikus iskolánál folyó építkezés miatt le kellett mondanunk a már megszokott, komfortos környezetről. Szállást és tantermetek a "Meszes közben" lévő iskolában kaptak a résztvevők, tusolni átjárhattak az evangélikus iskolába. A reggeliket és vacsorákat a gyülekezeti ház konyhájában készítettük el és a gyülekezeti teremben tálaltuk. Ebédelni az Alföld Étterembe jártunk, ahol szépen terített asztalhoz szolgálták fel az ízletes és bőséges ebédeket, kedves gesztussal az önkiszolgáló étteremben érvényes áron.

A tanfolyam 19 résztvevője közül a legifjabb a 10 éves Zolika, legidősebb a 38 éves Csilla volt, a többiek 15 és 25 év közöttiek, de az életkori különbségek elmosódtak. Mindannyian egy szívvel, egy lélekkel igyekeztek minél több ismeretet elsajátítani, minél többet gyakorolni és haladni a hangszeres játékban, minél szebben énekelni az énekkarban, minél komolyabban elmélyülni a bibliaismeretben.

Szél Éva kántorunk szervezte és vezette a tanfolyamot, munkájában öt előadó osztozott: Bíró Ibolya, Győri Johanna (öt a második héten Machnitz Judit váltotta fel), Nagy Ervin és Szűcsné Nikodém Noémi.

Az előadók és hallgatók közös munkája szép eredményt hozott.

A programot akadályverseny színesítette.

A napirendhez tartozott a bibliaóra – bibliakörökben.

A kéthetes időszak bibliai témája ez évben az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv volt. A hallgatók végigkövették Pál apostol második missziói útját és az utolsó nap bibliaversenyének is ez volt a tárgya.

Mint már máskor is elmondtuk, egy-egy ilyen kántorképző tanfolyam egyúttal evangélizációs alkalomnak is tekinthető. Vendéglelkészek szolgálatával mindem reggel és este áhítatra gyűlünk össze, ahová a gyülekezet tagjait is szeretettel várjuk. Az idén –ugyanúgy, mint tavaly– két lelkész vállalta a vendégszolgálatot. Első héten Szolga Tökés Sándor ósagárdi,

második héten Széll Bulcsú kispesti lelképásztor tartotta az alkalmakat. Mindketten egész napjukat a hallgatóság körében töltötték, lelkigondozásra, személyes beszélgetésre is készen. Éltek is a lehetőséggel többen és sokat gazdagodtak lelkükben.

Fontos esemény minden évben a „félidőben” rendezett orgonahangverseny, melyet évek óta rendszeresen Finta Gergely orgonaművésztől hallhattunk. Ezúttal másik vendége is volt a hangversenynek: Medvecki Szilvia énekesnő. Most is, mint minden évben, a kántorképző énekkara működött közre. Széll Éva kántorunk két kórusműve is elhangzott: „Mindeddig megsegített minket az Úr” és egy korálfeldolgozás: „Jer, dicsérjük Istent”, furulya- és orgonakisérettel. Lélekemelő, szép este volt.

A gazdag, tartalmas kéthét zavartalan lebonyolításához sok segítségre volt szükség. Isten kegyelméből kaptunk is, éppen annyit, amennyit kellett.

A konyhai munkában csupa szív asszonycsapat serénykedett, jó szívvel, anyai-nagymamai szeretettel, köszönetet nem várva.

Tóth Lenke –aranyos „Lenke néni”- fáradhatatlanul jött minden alkalomra. Őt nem lehetett meglőzni! És jöttek a többiek: Csahiné Évi, Deákné Elluska, Gombkötőné Magdika, Hajdú Marika, Dr. Misurdáné Iluska, Némethné Emmike, Petrikné Marika, Pleskóné Ibolya, Ravasz Ildikó, Szabó Gizike, Váginé Ilonka; a fiatalok közül Bácskai Zsuzsa és Zelenka Edit.

Többen hoztak tojást, gyümölcsöt, lekvárt, mézet, zöldséget, kukoricát, száraztésztát, szalonnát, kolbászt vagy pénzt az ellátáshoz. Így néhányszor friss vacsorát főzhettünk. Öröm volt látni, hogy ízlett a fiataloknak.

Az orosházi Zalka Tejüzem már harmadik éve gazdagon támogatja tanfolyamunkat mindenféle tejtermékkel. Ez évben innen kaptuk az egész időszakra elegendő friss vaját, túrót, tejfölt és édességnek „Túró Rudit”.

Az Evangélikus Iskola hozzájárulásként vállalta a tusolóban elhasznált víz és energia költségeit.

Végül a legnagyobb támogatást: 20.000 forintot az Országos Egyház Missziói és Ifjúsági Bizottság pályázatán nyertük el. Hálás szívvel fogadtuk.

Örömmel mondhatjuk el, hogy öt hallgató költségeinek jó részét át tudtuk vállalni.

A záró úrvacsorai istentiszteleten Skorka Katalin segédlelkész hirdette az Igét, Róma 15, 1-10 alapján. A kántorképző énekkara énekelt. Méltó befejezése volt a felkielben gazdag két hétnek.

A jól megérdemelt jutalmak kiosztása után a hallgatók, a közreműködők és a hozzátartozók közös ebédje zárta az együttélést.

Hálával szívünkben, ismét elmondhatjuk: „Mindaddig megsegített minket az Úr”! Övé legyen a dicsőség, Tőle kérjük az áldást mind a résztvevők, mind a magunk életére, munkájára és reméljük, hogy az Ő segítségével jövőre, ugyanitt, újra együtt lehetünk.

Fürst Enikő

AZ EGYHÁZ HUMORA

Stöger –szeminárium

Most, amikor visszatekintek és tallóztatok a múlt eseményeiben, meglevenedik előttem a soproni SVAC pálya fedett kuglizó helyisége. Talán hatan vagy nyolcan hetenként két alkalommal délután 2-4-ig kibéreltük a pályát. Tíz fillért kellett fejenként fizetni mint használati díjat és ilyenkor megettünk egy vagy két kiflit, ami hat vagy nyolc fillérbe került. Nagyon szerettünk játszani, még azt is le merem írni, hogy tudtunk is. Két csapatot alakítottunk és versenyeztünk. Jól emlékszem, teledobó voltam és nem is egyszer ütöttem kilencet.

A legnagyobb baj az volt, hogy az ebéd fél kettőkor kezdődött, nekünk pedig két órára a pályán kellett lenni. Ez az otthonhoz nagyon közel volt. Ha hosszúra nyúlt az ebéd, kellett megoldást találni. El kellett kéredzkedni. Igen, de mit mondunk, hová megyünk? Ki kellett valamit találni.

-Fiúk –mondtam- a szeminárium ellen nem lehet kifogás.

Kipróbáltam nem is volt. Aztán sorba jöttek a többiek, mind szemináriumra kéredzkedtek. A válasz mindig az volt: -jól van fiúk, örülök, hogy ilyen szorgalmasak vagytok.

Így tehát pillanatok alatt a pályán voltunk. Aki kilencet dobott, annak a neve felkerült a gerendára. Egyik alkalommal készülök a nevem felírni, de kiesett a kezemből a ceruza. Sápadt lettem! Ott ékeskedett a gerendán egyik professzorom neve. No, még csak az kell, hogy összesen a két szeminárium. Ez azonban évek alatt soha nem fordult elő. A nagyok csapata kiből állt, soha nem tudtuk meg. A pálya altisztje egy Stöger nevű ember volt, neki fizettünk.

A szeminárium hosszú évekig élt, mert lettek utódaink. Talán soha ki nem tudódik a dolog, ha egyszer Deák Jánosnak, a teológus otthon

igazgatójának nem kell korábban felkelni az asztaltól. Amint a lépcsőn felfelé haladt, egy ácsorgó gyerekbe ütközött. A gyerek fontos üzenetet hozott. Bácsi kérem –monda- a Stöger úr azt üzeni, ma a szeminárium elmarad!

-Ki az a Stöger úr?

-Hát a SVAC pálya gondnoka. Ő üzeni, hogy az urak ma ne jöjjenek kuglizni.

Mintha bomba robbant volna.

Este gondterhelten ült a professzor úr az asztalnál, majd közölte azokkal, akiket illet, hogy a Stöger szeminárium napokig szünetel. nem kérdezte, kik járnak oda, de biztos vagyok benne, sejtette. Halotti csend lett. Hogy utódaink milyen ürüggyel döntögették a babákat, nem tudom.

Elmúlt vagy 20-25 év, már orosházi lelkész és esperes voltam, amikor Deák János bácsival Gyenesdiáson a villájában találkoztam. Sok mindenről elbeszélgettünk, érdekelte a sorsom, a munkám. Beszéd közben rátért a Stöger szemináriumra, feltette a kérdést, tudta,- e róla? - Kedves János bátyám -már akkor tegeződöttünk-nemcsak tudtam róla, hanem az egyik alapító tagja is voltam. Még azt is hozzátettem, itt értem el a legnagyobb sikereket.

A régi diákélet egyik kedves emléke elevenedett meg előttem. Kevesen voltunk tagjai, de úgy emlékszem vissza, hogy sok és gondtalan órát töltöttünk itt. Évekkel ezelőtt, amikor feleségemmel együtt Sopronban jártunk, végigmentünk a Felkelő úton, gondolatban megsimogattam a régi szeminárium helyét és már fehér hajjal is arra gondoltam, de jó volt fiatalnak lenni.

id. Koszorús Oszkár (1914-1995.)

GYÜLEKEZETI HÍREK

KERESZTELÉSEK

Rajki László és Nóbik Anikó fia:
 ZSOLT május 30-án
 Varga József és Horváth Irén fia:
 ÁDÁM május 31-én
 Krausz János és Gyemján Lenke leánya:
 ANETT május 31-én
 Boros Sándor és Nemesi Krisztina leánya:
 ZSÓFIA május 31-én
 Gyurcsik Ernő és Süle Márta leánya:
 DÓRA EVELIN május 31-én
 Pusztai Béla és Bakos Ilona fia:
 MARTIN június 21-én
 Tompa Attila és Gera Erika fia:
 MARTIN június 21-én
 Hajdú Antal és Jancsó Ibolya fia:
 ANTAL június 28-án
 Sóki János és Szemenyei Márta leánya:
 BERNADETT július 19-én
 Bacsur Imre és Nagy Ildikó Erika leánya:
 FANNI ILDIKÓ július 19-én
 Halupa József és Bobvos Éva fia:
 JÓZSEF július 26-án
 Benkő Mihály és Béres Enikő leánya:
 ZSÓFIA augusztus 16-án
 Jároli József és Petrikó Erika fia:
 NORBERT augusztus 02-án
 Czékmány Antal és Lőrincz Julianna leánya:
 GRÉTA augusztus 16-án
 Kunos István Béla és Novák Nóra Éva fia:
 GYÖRK MÁTÉ augusztus 02-án

**ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A
 GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!**

HÁZASSÁGKÖTÉS

Pál Zsolt Csaba és Valaczkai Edit 1998. május 30-án kötöttek házasságot
 Kovács Zoltán Gyula és Bognár Szilvia Ida 1998. június 06-án kötöttek házasságot
 Korbely György és Nagy Erika 1998. június 20-án kötöttek házasságot
 Nicholas P Moran és Násztor Mónika 1998. június 27-én kötöttek házasságot
 Szemenyei Ferenc és Móroc Mónika 1998. június 27-én kötöttek házasságot

Varga András László és Ravasz Tünde Ilona 1998. július 04-én kötöttek házasságot
 Lalik Tibor és Baricsa Henriett Nóra 1998. július 18-án kötöttek házasságot
 Lázár Péter Pál és Kilián Szilvia 1998. augusztus 01-én kötöttek házasságot
 Farkas János és Tóth Mariann 1998. augusztus 08-án kötöttek házasságot
 Árus János és Erős Krisztina 1998. augusztus 08-án kötöttek házasságot

**ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ÖKET
 ÉLETÚTJUKON ÉS SEGÍTSEN
 MEGTRATANI FOGADALMUKAT!**

TEMETÉSEK

1998. május 26-augusztus 12.

Kiss István (68), özv. Tóth Imréné (Pusztai Etelka 86), Ruhmann Imre (62), Szász István (74), Mészáros József (74), Vetési Imre (84), Hegedüs István (73), Varga Lajos (84), özv. Berta Mihályné (Németh Erzsébet 77), Paksi János (76), Szemenyei Györgyné (Hegedüs Mária 83), Szemenyei Gyuláné (Bánki Horváth Éva 59), Fehér Ferenc (86), Hoffer Józsefné (Baranyai Mária 86), Szekeres János (74), Bartha Sándor (45), Karkus Gyuláné (Nagy Emília 75), Dér János (90), Fehér Antalné (Valaczkai Ilona 51), Liska Pálné (Molnár Ida 74), Páli Mihály (69), Juhász András (43), Sárközi Bálint (78), Kovácsné Dénes Györgyi (Dénes Györgyi 48), MolnárJánosné (Kunos Éva 68), Tandari Eszter (66), Király Mihály (73), Németh Ferenc (86), Gyöngyösi György (58), Szász Béláné (Gyevi Nagy Magdolna 74), Kulcsár István (58), Szabó Pálné (Mucsi Rozália Eszter 73), özv. Csiszár Ferencné (Barcza Julianna 88), Csatlós Péter (73), Zsoldos Imréné (Heing Magdolna 87), Csepregi Lajos (87), özv. Pajkó Balázné (Kovács Eszter 85), Molnár Józsefné (Ravasz Ilona 64), Keresztes István (40), Budai Mihály (71)

**„A VILÁG ELMŰLIK...DE AKI AZ ISTEN
 AKARATÁT CSELEKSZI, MEGMARAD
 ÖRÖKKÉ”**

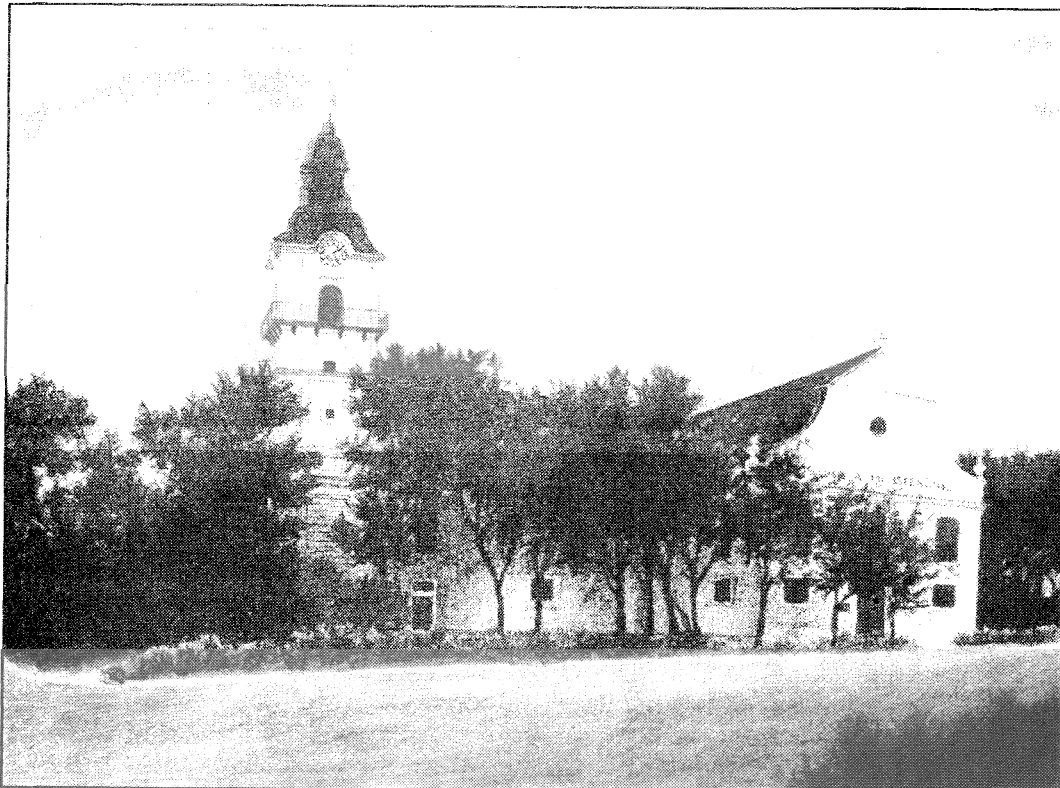
(1. JN.2,17)

**HARANGSZÓ ÚJSÁGUNKRA A
KÖVETKEZŐ TESTVÉREK
ADAKOZTAK**

1998. május 23.-augusztus 11.

Süle Kálmán és neje Csanádapáca	1.000	Baki Béláné	1.000
Andrusik Béláné Csanádapáca	500	Vári Szabó Lajosné	300
Varga Antal	1.000	Kalmár Pálné	500
Ilovszky Béla és neje	5.000	Kovács Tímea	500
Berta György és Nemes Endréné	1.000	Sárközi Bálintné	500
Hegyi József Csanádapáca	1.000	Verasztó József	500
Dr. Fehér Dezső és Dr. Ravasz Magda Budapest	2.000	Macher Lajosné	500
Durst József	1.000	Nagy Sándorné	1.000
Szász Antal	500	Horváth Sándor Csanádapáca	1.000
Vági Lászlóné	1.000	Tóth Lenke	1.000
		Csiszár Mihályné	1.000
		Fazekas Imréné	500
		Rajki József és neje	
		Kardoskút	500
		Csepregi Imréné	1.000
		Czikora Emília	1.000
		Garai Andrásné	1.000

**KÖSZÖNJÜK! ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN AZ
ADAKOZÓKON!**

Orosházi Harangszó – Kiadó: Evangélikus Egyházközség
5900 Orosháza Thék Endre u. 2. Felelős kiadó: Ribár János lelkész,
esperes. Társzerkesztő: Koszorús Oszkár presbiter.
Készült: az INICIALE BT: nyomdájában, Orosháza.

Lajos M... 1. F